

Βρυξέλλες, 24.7.2013
COM(2013) 550 final

2013/0265 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τις διατραπεζικές προμήθειες για πράξεις πληρωμών με τη χρήση καρτών

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

{SWD(2013) 288 final}

{SWD(2013) 289 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Στόχος της παρούσας πρότασης είναι να συμβάλει στην ανάπτυξη μιας πανευρωπαϊκής αγοράς για τις πληρωμές, η οποία θα επιτρέψει στους καταναλωτές, στους εμπόρους λιανικής και σε άλλες επιχειρήσεις να απολαμβάνουν πλήρως τα οφέλη της εσωτερικής αγοράς της ΕΕ όπως το ηλεκτρονικό εμπόριο, σύμφωνα με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020» και το ψηφιακό θεματολόγιο.

Για να επιτευχθεί αυτό και για την προώθηση υπηρεσιών σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, την αποτελεσματικότητα και την καινοτομία στον τομέα των μέσων πληρωμών με κάρτα και τις πράξεις πληρωμών με κάρτες σε ηλεκτρονικό, μη ηλεκτρονικό και κινητό περιβάλλον, θα πρέπει να υπάρχει νομική σαφήνεια και ίσοι όροι ανταγωνισμού. Επιπλέον, θα πρέπει να απαγορεύονται οι επιχειρησιακοί κανόνες και άλλες προϋποθέσεις σε περίπτωση που εμποδίζουν τους καταναλωτές και τους εμπόρους λιανικής να λαμβάνουν ακριβείς πληροφορίες όσον αφορά τα τέλη που καταβάλλονται στο πλαίσιο πράξεων πληρωμών και επομένως θέτουν εμπόδια στη δημιουργία μιας πλήρως αποτελεσματικής εσωτερικής αγοράς.

Γενικό πλαίσιο

Το κανονιστικό και νομοθετικό πλαίσιο για τις πληρωμές μικρής αξίας στην ΕΕ έχει αναπτυχθεί κατά τα τελευταία 12 έτη, με την έλευση του ευρώ να λειτουργεί ως παράγοντας επιτάχυνσης. Ο κανονισμός 2560/2001 σχετικά με την ισοδυναμία των τελών για τις εθνικές και τις διασυνοριακές πληρωμές σε ευρώ οδήγησε στην ανάληψη περαιτέρω πρωτοβουλιών για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς πληρωμών.

Το κανονιστικό και νομοθετικό πλαίσιο συμπληρώνεται από μια σειρά ερευνών και αποφάσεων βάσει της ενωσιακής νομοθεσίας για τον ανταγωνισμό από την Επιτροπή κατά τα τελευταία έτη, στον τομέα των πληρωμών μικρής αξίας.

Οι ασφαλείς, αποτελεσματικές, ανταγωνιστικές και καινοτόμες ηλεκτρονικές πληρωμές είναι καθοριστικές για την εσωτερική αγορά σε όλα τα προϊόντα και τις υπηρεσίες, και αυτό έχει αυξανόμενο αντίκτυπο, καθώς το ηλεκτρονικό εμπόριο κερδίζει όλο και περισσότερο έδαφος παγκοσμίως σε σχέση με το παραδοσιακό. Σε αυτό το πλαίσιο, η επίτευξη της εύρυθμης λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς στον τομέα των καρτών πληρωμών παρεμποδίστηκε από την ευρεία εφαρμογή ορισμένων περιοριστικών επιχειρηματικών κανόνων και πρακτικών. Οι εν λόγω κανόνες και πρακτικές οδηγούν επίσης σε έλλειψη πληροφοριών σχετικά με το κόστος και τις τιμές των συναλλαγών για τους καταναλωτές και τους εμπόρους λιανικής που έχουν ως αποτέλεσμα μη ικανοποιητικά αποτελέσματα για την αγορά, συμπεριλαμβανομένων των αναποτελεσματικών τιμών.

Μία από τις βασικές πρακτικές που παρεμποδίζουν την επίτευξη μιας ολοκληρωμένης αγοράς είναι η ευρεία χρήση τετραμερών συστημάτων, που αποτελούν τον συνηθέστερο τύπο συστημάτων καρτών, των λεγόμενων πολυμερών διατραπεζικών προμηθειών (ΠΔΠ). Πρόκειται για διατραπεζικές προμήθειες που συμφωνούνται συνήθως από κοινού μεταξύ των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών απόκτησης κάρτας και των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών έκδοσης κάρτας που ανήκουν σε ένα ορισμένο σύστημα. Οι εν λόγω διατραπεζικές προμήθειες που καταβάλλονται από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών απόκτησης κάρτας αποτελούν μέρος των προμηθειών που καταβάλλονται από τους εμπόρους (επιβαρύνσεις εμπόρων), οι οποίες μετακυλίστηκαν με τη σειρά τους από τους εμπόρους στους καταναλωτές. Ως εκ τούτου, οι υψηλές διατραπεζικές προμήθειες που καταβάλλονται από τους εμπόρους έχουν ως αποτέλεσμα υψηλότερες τελικές τιμές για τα αγαθά και τις υπηρεσίες, οι οποίες

καταβάλλονται από όλους τους καταναλωτές. Ο ανταγωνισμός μεταξύ των συστημάτων καρτών φαίνεται στην πράξη να αποσκοπεί σε μεγάλο βαθμό στο να πείσει όσον το δυνατόν περισσότερους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών έκδοσης κάρτας να εκδίδουν τις κάρτες τους, γεγονός το οποίο συνήθως οδηγεί σε *υψηλότερες* και όχι *χαμηλότερες* προμήθειες, σε αντίθεση με τη διορθωτική επίδραση του ανταγωνισμού της συνήθους τιμής σε μια οικονομία της αγοράς.

Επί του παρόντος, δεν υπάρχει νομοθεσία που να ρυθμίζει τις διατραπεζικές προμήθειες που έχουν θεσπιστεί στην ΕΕ, παρά μόνο εμμέσως στην περίπτωση της Δανίας για τις επιβαρύνσεις εμπόρων σε συναλλαγές πρόσωπο με πρόσωπο. Ωστόσο, πολλές εθνικές αρχές ανταγωνισμού έχουν σε εξέλιξη διαδικασίες επιβολής του νόμου, μεταξύ άλλων στο Ηνωμένο Βασίλειο, στη Γερμανία και στην Ιταλία. Επίσης, πολλά κράτη μέλη βρίσκονται στη διαδικασία θέσπισης νομοθεσίας, συμπεριλαμβανομένης της Πολωνίας, της Ουγγαρίας, του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιταλίας.

Επιπτώσεις για τους καταναλωτές

Οι αυξήσεις στις τιμές που προκλήθηκαν από διατραπεζικές προμήθειες είναι επιβλαβείς για τους καταναλωτές, οι οποίοι έχουν την τάση να αγνοούν τις προμήθειες που καταβάλλονται από τους εμπόρους για το μέσο πληρωμής που χρησιμοποιούν. Ταυτόχρονα, μια σειρά από πρακτικές οι οποίες εφαρμόζονται για την παροχή κινήτρων από παρόχους υπηρεσιών πληρωμών έκδοσης κάρτας (όπως ταξιδιωτικά δελτία, πριμοδοτήσεις, εκπτώσεις, αντίστροφες χρεώσεις, δωρεάν ασφάλιση, κ.λπ.) κατευθύνει τους καταναλωτές προς τα μέσα πληρωμών που παράγουν υψηλές προμήθειες για τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών έκδοσης κάρτας. Οι κανόνες των συστημάτων που εφαρμόζονται από τα συστήματα πληρωμών με κάρτα και οι πρακτικές που εφαρμόζονται από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών τείνουν να κρατούν τους εμπόρους και τους καταναλωτές σε άγνοια όσον αφορά τις διαφορές προμήθειας και μειώνουν τη διαφάνεια της αγοράς, για παράδειγμα μέσω της «μίξης» των προμηθειών ή μέσω της απαγόρευσης των εμπόρων να επιλέγουν φθηνότερο εμπορικό σήμα καρτών που εκδίδονται από κοινού ή να κατευθύνουν τους καταναλωτές να χρησιμοποιούν αυτές τις φθηνότερες κάρτες. Ακόμη και αν οι έμποροι γνωρίζουν το διαφορετικό κόστος, οι κανόνες των συστημάτων συνήθως τους εμποδίζουν να καταβάλλουν προσπάθειες για τη μείωση των προμηθειών. Ιδιαίτερης σημασίας είναι οι λεγόμενοι κανόνες υποχρεωτικής αποδοχής όλων των καρτών, οι οποίοι απαιτούν από τους εμπόρους να αποδέχονται όλα τα προϊόντα τα οποία εκδίδονται στο πλαίσιο του ίδιου εμπορικού σήματος, ακόμη και αν οι προμήθειες των εμπόρων για τις εν λόγω κάρτες μπορεί να διαφέρουν κατά ένα συντελεστή 3-4 στο πλαίσιο της ίδιας κατηγορίας κάρτας (πχ. πιστωτική/χρεωστική) ή κατά ένα συντελεστή 25 μεταξύ των κατηγοριών καρτών, όπως η πιστωτική κάρτα premium και οι χρεωστικές κάρτες χαμηλού κόστους. Το αποτέλεσμα των προμηθειών που έχουν συμφωνηθεί από κοινού και των μέτρων μείωσης της διαφάνειας είναι ότι δεν δημιουργείται ανταγωνισμός μεταξύ των τραπεζών όσον αφορά αυτό το στοιχείο των προμηθειών τους, γεγονός που οδηγεί σε υψηλότερες τιμές λιανικής για τους καταναλωτές, συμπεριλαμβανομένων αυτών που δεν πληρώνουν με κάρτα, ή αυτών που πληρώνουν με κάρτες χαμηλής προμήθειας. Στην πραγματικότητα, οι τελευταίοι καταναλωτές επιδοτούν τη χρήση πιο ακριβών μέσω πληρωμής από άλλους συχνά πλουσιότερους καταναλωτές, μέσω υψηλότερων τιμών λιανικής. Εκτός από την περιορισμένη επιλογή όσον αφορά τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών, τη μειωμένη καινοτομία και τις υψηλότερες τιμές για τις υπηρεσίες πληρωμών, οι διατραπεζικές προμήθειες θέτουν επίσης υπό αμφισβήτηση την πολιτική της Επιτροπής για την προώθηση και τη διευκόλυνση της χρήσης των ηλεκτρονικών

πληρωμών προς όφελος των καταναλωτών¹. Τέλος, η έλλειψη επιλογής όσον αφορά τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών, μεταξύ άλλων σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, εμποδίζει ουσιαστικά τους καταναλωτές να αποκομίσουν όλα τα οφέλη της εσωτερικής αγοράς, ιδίως όσον αφορά το ηλεκτρονικό εμπόριο.

Επιπτώσεις για την εσωτερική αγορά

Επί του παρόντος υπάρχει ευρεία ποικιλία διατραπεζικών προμηθειών που εφαρμόζονται στο πλαίσιο εθνικών και διεθνών συστημάτων πληρωμών με κάρτα, γεγονός που προκαλεί κατακερματισμό της αγοράς και εμποδίζει τους εμπόρους λιανικής και τους καταναλωτές να απολαμβάνουν τα οφέλη της εσωτερικής αγοράς για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες. Ακόμη και αν ληφθούν υπόψη μόνο τα διεθνή συστήματα καρτών πληρωμών, οι διατραπεζικές προμήθειες διαφέρουν κατά συντελεστή έως και 10, γεγονός το οποίο συνεπάγεται ουσιαστικές διαφορές όσον αφορά το κόστος μεταξύ των εμπόρων λιανικής στις αντίστοιχες χώρες. Ως συνέπεια των μεγάλων διαφορών στις προμήθειες μεταξύ των κρατών μελών, οι έμποροι λιανικής αντιμετωπίζουν επίσης δυσκολίες στη διαμόρφωση μιας στρατηγικής στο σύνολο της ΕΕ για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες τους, τόσο σε επιγραμμικό όσο και σε μη επιγραμμικό επίπεδο, εις βάρος των καταναλωτών. Οι έμποροι λιανικής δεν μπορούν να υπερβούν τις διαφορές των προμηθειών χρησιμοποιώντας τις υπηρεσίες αποδοχής κάρτας που προσφέρονται από τις τράπεζες σε άλλα κράτη μέλη· ειδικοί κανόνες που εφαρμόζονται από τα συστήματα πληρωμών προβλέπουν την εφαρμογή της διατραπεζικής προμήθειας του «Σημείου πώλησης» (χώρα του εμπόρου λιανικής) για κάθε πράξη πληρωμών. Αυτό εμποδίζει τις αποδέκτριες τράπεζες να προσφέρουν επιτυχώς τις υπηρεσίες τους σε διασυνοριακή βάση και τους εμπόρους λιανικής να μειώσουν το κόστος πληρωμών τους προς όφελος των καταναλωτών.

Επιπτώσεις όσον αφορά την είσοδο στην αγορά

Οι διατραπεζικές προμήθειες περιορίζουν επίσης την είσοδο στην αγορά, καθώς τα έξοδά τους για τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών έκδοσης κάρτας λειτουργούν ως ελάχιστο όριο για να μεταπείσουν τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών έκδοσης κάρτας να εκδίδουν κάρτες πληρωμών ή άλλα μέσα πληρωμών, όπως ηλεκτρονικές και κινητές λύσεις όσον αφορά τις πληρωμές, που προσφέρονται από νεοεισερχόμενους. Επίσης, η είσοδος στην αγορά πανευρωπαϊκών φορέων εξακολουθεί να είναι δύσκολη, καθώς οι εγχώριες διατραπεζικές προμήθειες στα κράτη μέλη της ΕΕ διαφέρουν σε μεγάλο βαθμό και οι νεοεισερχόμενοι θα πρέπει να προσφέρουν διατραπεζικές προμήθειες που τουλάχιστον θα μπορούν να συγκριθούν με αυτές που επικρατούν σε κάθε αγορά στην οποία επιθυμούν να εισέλθουν. Αυτό έχει επιπτώσεις στη βιωσιμότητα του επιχειρηματικού τους μοντέλου, μεταξύ άλλων επηρεάζοντας δυνητικές οικονομίες κλίμακας και φάσματος. Αυτό επίσης εξηγεί γιατί σε πολλά κράτη μέλη, τα εθνικά (συνήθως φθηνότερα) συστήματα καρτών είχαν την τάση να εξαφανίζονται. Οι διατραπεζικές προμήθειες που εμποδίζουν την είσοδο στην αγορά και δημιουργήθηκαν για ηλεκτρονικές και κινητές λύσεις πληρωμών, έχουν επίσης ως αποτέλεσμα λιγότερη καινοτομία.

Όπως προαναφέρθηκε, δεν έχει θεσπιστεί επί του παρόντος στην ΕΕ νομοθεσία που ρυθμίζει τις διατραπεζικές προμήθειες, παρά μόνο εμμέσως στην περίπτωση της Δανίας. Ωστόσο, πολλές εθνικές αρχές ανταγωνισμού έχουν σε εξέλιξη διαδικασίες επιβολής του δικαίου ανταγωνισμού. Επίσης, πολλά κράτη μέλη βρίσκονται στη διαδικασία έγκρισης νομοθεσίας. Τα διαφορετικά χρονικά διαστήματα των εθνικών διαδικασιών και η προτεινόμενη νομοθεσία κινδυνεύουν να οδηγήσουν σε μια ακόμη περισσότερο κατακερματισμένη αγορά.

¹ Βλ. για παράδειγμα την πρόσφατη πρόταση σχετικά με την πρόσβαση σε λογαριασμούς πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά (COM(2013) 266 τελικό της 8ης Μαΐου 2013).

Ο παρών κανονισμός προτείνει επομένως τη δημιουργία κοινών κανόνων για τις διατραπεζικές προμήθειες στην Ευρωπαϊκή Ένωση, μέσω της καθιέρωσης ανώτατων επιπέδων προμηθειών για συναλλαγές με κάρτες πληρωμών που χρησιμοποιούνται ευρέως από καταναλωτές και ως εκ τούτου είναι δύσκολο να μην γίνουν δεκτές ή να οδηγήσουν σε προσαυξήσεις από τους εμπόρους λιανικής. Αυτό θα δημιουργήσει ίσους όρους ανταγωνισμού μέσω των οποίων θα αντιμετωπιστεί ο κατακερματισμός της αγοράς ο οποίος υφίσταται ως συνέπεια των διαφορετικών προμηθειών. Θα επιτρέψει επίσης την επιτυχή είσοδο στην αγορά νεοεισερχομένων σε πανευρωπαϊκό επίπεδο και την καινοτομία που βασίζεται σε μια υφιστάμενη υποδομή «ίσων όρων ανταγωνισμού». Οι καταναλωτές και οι έμποροι λιανικής θα επωφεληθούν επομένως από μια ευρύτερη επιλογή παρόχων υπηρεσιών πληρωμών (νέων καθώς και κατεστημένων), μεταξύ άλλων σε πανευρωπαϊκό επίπεδο. Ο κανονισμός θα προτείνει επιπλέον μέτρα διαφάνειας ώστε να επιτρέψει στους εμπόρους λιανικής και στους καταναλωτές να προβαίνουν σε καλύτερα ενημερωμένες επιλογές των μέσων πληρωμών.

Ισχύουσες διατάξεις στον τομέα της πρότασης

Η παρούσα πρωτοβουλία θα συμπληρώσει το υπάρχον νομικό πλαίσιο για τις υπηρεσίες πληρωμών εντός της ΕΕ, ιδίως όσον αφορά την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς πληρωμών, και τη μετάβαση σε πανευρωπαϊκά μέσα πληρωμών.

Η οδηγία 2007/64/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Νοεμβρίου 2007 για τις υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά (η επονομαζόμενη «Οδηγία Υπηρεσιών Πληρωμών» ή ΟΥΠ)² στοχεύει στην καθιέρωση τυποποιημένων όρων και δικαιωμάτων για τις υπηρεσίες πληρωμών που προσφέρονται στην αγορά προς όφελος των καταναλωτών και των επιχειρήσεων σε ολόκληρη την Ένωση. Η οδηγία αυτή, η οποία τελεί υπό αναθεώρηση την ίδια στιγμή που προετοιμάζεται η παρούσα πρόταση, δημιουργεί το γενικό πλαίσιο για τις πληρωμές στην ΕΕ. Συμπληρώνεται από πολλούς κανονισμούς, όπως τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 924/2009 σχετικά με τις διασυνοριακές πληρωμές ή τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 260/2012 ο οποίος καθορίζει τις προθεσμίες για τη μετάβαση όλων των μεταφορών πιστώσεων και άμεσων χρεώσεων σε ευρώ στην ΕΕ από εθνικά συστήματα σε πανευρωπαϊκά συστήματα. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 260/2012 διασαφηνίζει επίσης ότι δεν επιτρέπεται να χρεωθούν πολυμερείς διατραπεζικές προμήθειες για κάθε συναλλαγή άμεσης χρέωσης.

Εκτός από το νομοθετικό πλαίσιο, τα τελευταία 20 έτη, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και οι εθνικές αρχές ανταγωνισμού έχουν προβεί σε μια σειρά διαδικασιών ελέγχου των συμπράξεων για την αντιμετώπιση των αντανταγωνιστικών πρακτικών στην αγορά πληρωμών με κάρτα. Η απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου τον Μάιο του 2012³ επιβεβαίωσε το συμπέρασμα της Επιτροπής στην απόφαση MasterCard τον Δεκέμβριο του 2007 ότι οι πολυμερείς διατραπεζικές προμήθειες περιορίζουν τον ανταγωνισμό, δεδομένου ότι διογκώνουν το κόστος αποδοχής των καρτών από τους εμπόρους, χωρίς να οδηγούν σε οφέλη για τους καταναλωτές.⁴ Το Δικαστήριο απέρριψε το επιχείρημα ότι οι πολυμερείς διατραπεζικές προμήθειες είναι απαραίτητες για τη λειτουργία ενός συστήματος πληρωμών με κάρτα. Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων του ανταγωνισμού, η Επιτροπή αποδέχτηκε τις δεσμεύσεις της Visa και της MasterCard να χρεώνουν χαμηλότερες πολυμερείς διατραπεζικές προμήθειες για τις διασυνοριακές (και ορισμένες εγχώριες) συναλλαγές: οι αναλήψεις

² <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2007:319:0001:01:EL:HTML>

³ Γενικό Δικαστήριο 24 Μαΐου 2012, Υπόθεση T 111/08, MasterCard και άλλοι κατά Επιτροπής, δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί

⁴ Υπόθεση COMP/34.579, *MasterCard*, Απόφαση της Επιτροπής της 19ης Δεκεμβρίου 2007. http://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/34579/34579_1889_2.pdf

υποχρεώσεων MasterCard του 2009 (ανώτατα όρια για διασυνοριακές πολυμερείς διατραπεζικές προμήθειες καταναλωτών 0,2% για χρεωστικές κάρτες και 0,3% για πιστωτικές κάρτες και αλλαγές στους κανόνες που επιβάλλονται στους εμπόρους λιανικής μέσω των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών απόκτησης κάρτας), και οι αναλήψεις δεσμεύσεων Visa Europe του 2010 (σύμφωνα με αυτές της MasterCard, με ανώτατα όρια που περιορίζονται σε χρεωστικές κάρτες αλλά καλύπτουν επίσης πολυμερείς διατραπεζικές προμήθειες όταν αυτές καθορίζονται από την ίδια τη Visa Europe και όχι τις εθνικές τράπεζες). Το 2013, η Visa Europe προσφέρθηκε επίσης να αναλάβει δεσμεύσεις για διασυνοριακές συναλλαγές με πιστωτική κάρτα όσον αφορά ορισμένες χώρες όπου οι εν λόγω χρεώσεις καθορίζονται από τη Visa Europe, και όσον αφορά διασυνοριακούς κανόνες απόκτησης. Διαδικασίες όσον αφορά τον ανταγωνισμό βρίσκονται σε εξέλιξη σε πολλά άλλα κράτη μέλη, όπως η Πολωνία, η Ουγγαρία, η Ιταλία, η Λεττονία, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Γερμανία και η Γαλλία. Η γαλλική αρχή ανταγωνισμού, για παράδειγμα, κατέστησε δεσμευτική την ανάληψη δεσμεύσεων του ομίλου *Groupement des Cartes Bancaires* - εγχώριο σύστημα καρτών - στις 7 Ιουλίου 2011 για τη μείωση των διατραπεζικών προμηθειών του σε επίπεδα ισοδύναμα με αυτά που συμφωνήθηκαν από τη MasterCard και τη Visa για τις διασυνοριακές τους συναλλαγές.

Ενώ δεν υπάρχει νομοθεσία σε ισχύ για τις διατραπεζικές προμήθειες στην ΕΕ, παρά μόνο εμμέσως στη Δανία⁵, πολλά κράτη μέλη βρίσκονται στη διαδικασία έγκρισης νομοθεσίας, μεταξύ άλλων η Πολωνία, η Ουγγαρία, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιταλία. Στην Πολωνία, το Κοινοβούλιο εξετάζει νομοσχέδια τα οποία ρυθμίζουν τις διατραπεζικές προμήθειες, με τα ανώτατα όρια των πολυμερών διατραπεζικών προμηθειών να μειώνονται στο 0,5% από τις αρχές του 2016, καταργώντας τον κανόνα υποχρεωτικής αποδοχής όλων των καρτών και επιτρέποντας πρόσθετες χρεώσεις (μόνο για πιστωτικές κάρτες). Στην Ουγγαρία, βρίσκεται υπό συζήτηση μια νομοθετική πρόταση, σύμφωνα με την οποία τα ανώτατα όρια των εγχωρίων πιστωτικών και χρεωστικών διατραπεζικών προμηθειών ορίζονται στο αντίστοιχο διασυνοριακό τους επίπεδο, με την κεντρική τράπεζα της Ουγγαρίας να είναι επιφορτισμένη με τον υπολογισμό των εν λόγω προμηθειών. Στην Ιταλία, δημοσιεύθηκε σχέδιο διατάγματος από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών για διαβούλευση τον Δεκέμβριο του 2012, με επίκεντρο τα όρια μίξης, τη συγκρισιμότητα των διατραπεζικών προμηθειών και επιβαρύνσεων των εμπόρων, καθώς οι επιβαρύνσεις των εμπόρων θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους τον όγκο των συναλλαγών και θα πρέπει να είναι χαμηλότερες για τις πληρωμές χαμηλότερης αξίας. Στο Ηνωμένο Βασίλειο, η κυβέρνηση προτίθεται να θέσει τα συστήματα πληρωμών υπό οικονομική ρύθμιση, θεσπίζοντας έναν νέο κοινό φορέα ρύθμισης για τα συστήματα πληρωμών λιανικής, ο οποίος θα είναι προσανατολισμένος στον ανταγωνισμό⁶.

Συνοχή με τις άλλες πολιτικές και στόχους της Ένωσης

Οι στόχοι της πρότασης είναι συνεπείς με τις πολιτικές και τους στόχους της Ένωσης. Πρώτον, θα βελτιώσουν τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς για τις υπηρεσίες πληρωμών και γενικότερα για όλα τα αγαθά και τις υπηρεσίες προς όφελος των ευρωπαϊών καταναλωτών και των επιχειρήσεων. Δεύτερον, υποστηρίζουν ευρέως άλλες πολιτικές της Ένωσης, ιδιαίτερα την πολιτική για τον ανταγωνισμό (μέσω της καθιέρωσης ίσων

⁵ Άρθρο 80 του νόμου περί υπηρεσιών πληρωμών και ηλεκτρονικού χρήματος της Δανίας, κωδικοποιημένος νόμος αριθ. 365 της 26ης Απριλίου 2011, http://www.finanstilsynet.dk/en/Regler-og-praksis/Translated-regulations/~media/Regler-og-praksis/2012/C_Act365_2011_new.ashx. Ο εν λόγω νόμος ρυθμίζει τις επιβαρύνσεις των εμπόρων σε συναλλαγές πρόσωπο με πρόσωπο και καταβάλλεται ετήσιο τέλος από τους εμπόρους οι οποίοι έχουν χωριστεί σε 8 διαφορετικές κατηγορίες κόστους, με το Υπουργείο Οικονομικών να αποφασίζει σχετικά με τα ποσά.

⁶ <https://www.gov.uk/government/consultations/opening-up-uk-payments>

υποχρεώσεων, δικαιωμάτων και ευκαιριών για το σύνολο των παραγόντων της αγοράς και της διευκόλυνσης της διασυννοριακής παροχής των υπηρεσιών πληρωμών, αυξάνοντας με αυτόν τον τρόπο το επίπεδο του ανταγωνισμού). Στην εκτίμηση επιπτώσεων που συνοδεύει την παρούσα πρόταση συνάγεται το συμπέρασμα ότι τα προτεινόμενα μέτρα θα προαγάγουν την ολοκλήρωση της αγοράς για τους καταναλωτές και τους εμπόρους, θα ευνοήσουν την πανευρωπαϊκή είσοδο στην αγορά και θα οδηγήσουν σε μεγαλύτερη ασφάλεια δικαίου όσον αφορά τα επιχειρηματικά μοντέλα για τα υπάρχοντα και νέα συστήματα καρτών. Θα αντιμετωπίσουν επίσης την απειλή της «εξαγωγής» μοντέλων που βασίζονται σε αντιανταγωνιστικές πρακτικές, σε νέες, καινοτόμες υπηρεσίες πληρωμών.

Παρά την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου με την οποία επιβεβαιώνεται η εκτίμηση της Επιτροπής, ότι οι πολυμερείς διαπραγματευτικές προμήθειες, όπως εφαρμόστηκαν στο πλαίσιο του συστήματος MasterCard, περιόρισαν τον ανταγωνισμό και δεν οδήγησαν σε υπερκάλυψη των βλαβών από την αποτελεσματικότητα για τους εμπόρους και τους καταναλωτές, τα διεθνή και εθνικά συστήματα καρτών που λειτουργούν σήμερα στην ΕΕ δεν φαίνεται να προτίθενται να προβούν προληπτικά στην προσαρμογή των πρακτικών τους ώστε να συμμορφωθούν με τους ευρωπαϊκούς και εθνικούς κανόνες ανταγωνισμού. Μολονότι οι εθνικές αρχές ανταγωνισμού, σε στενή συνεργασία με την Επιτροπή, αντιμετωπίζουν αυτή την κατάσταση, η εφαρμογή του ανταγωνισμού σύμφωνα με διαφορετικά χρονοδιαγράμματα και διαδικασίες μπορεί να μην οδηγήσει σε επαρκώς πλήρη και έγκαιρα αποτελέσματα για απεμπλοκή της ολοκλήρωσης της αγοράς και της καινοτομίας που είναι αναγκαία για τη διασφάλιση της ανταγωνιστικότητας του ευρωπαϊκής αγοράς πληρωμών σε παγκόσμιο επίπεδο. Λαμβάνοντας υπόψη τους κανόνες ανταγωνισμού της ΕΕ και της εμπειρίας της Επιτροπής σε υποθέσεις ανταγωνισμού όσον αφορά τις πληρωμές, η παρούσα πρόταση αποσκοπεί επομένως στην παροχή νομικής σαφήνειας για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική ολοκλήρωση και ο ανταγωνισμός, με αποτέλεσμα τη βελτίωση της οικονομικής ευημερίας για όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς και ιδιαίτερα τους καταναλωτές. Μέσω της διευκόλυνσης των οικονομικών συναλλαγών εντός της Ένωσης, αυτό θα συμβάλει επίσης στην επίτευξη των ευρύτερων στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

2. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Μέθοδοι διαβούλευσης, κύριοι στοχευόμενοι τομείς και γενικά χαρακτηριστικά των αποκρινόμενων

Στις 11 Ιανουαρίου 2012, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε μια Πράσινη Βίβλο με τίτλο «Προς ενοποιημένη ευρωπαϊκή αγορά πληρωμών με κάρτα, μέσω του Διαδικτύου και μέσω κινητών τηλεφώνων»⁷ την οποία ακολούθησε δημόσια διαβούλευση. Η Επιτροπή έλαβε περισσότερες από 300 απαντήσεις κατά τη διάρκεια της δημόσιας διαβούλευσής της. Η ολοκληρωμένη πληροφόρηση από τα ενδιαφερόμενα μέρη⁸ παρείχε χρήσιμα στοιχεία σχετικά με ορισμένες πρόσφατες εξελίξεις και πιθανές απαιτήσεις για αλλαγές στο υφιστάμενο πλαίσιο πληρωμών.

Πραγματοποιήθηκε δημόσια ακρόαση στις 4 Μαΐου 2012 και την παρακολούθησαν περίπου 350 ενδιαφερόμενοι.

⁷ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52011DC0941:EL:NOT>

⁸ http://ec.europa.eu/internal_market/payments/docs/cim/gp_feedback_statement_en.pdf

Στις 20 Νοεμβρίου 2012 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέδωσε ψήφισμα με τίτλο «Προς ενοποιημένη ευρωπαϊκή αγορά πληρωμών με κάρτα, μέσω του Διαδικτύου και μέσω κινητών τηλεφώνων»⁹ η οποία είναι μια έκθεση σχετικά με την Πράσινη Βίβλο.

Σύνοψη των απαντήσεων και τρόπος συνεκτίμησής τους

Η διαδικασία διαβούλευσης επέτρεψε τον προσδιορισμό ορισμένων βασικών μηνυμάτων που σχετίζονταν με το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Οι ενδιαφερόμενοι όλων των κατηγοριών συμφώνησαν ότι υπήρχε ανάγκη να παρασχεθεί περαιτέρω νομική σαφήνεια σχετικά με τις πολυμερείς διατραπεζικές προμήθειες (ΠΔΠ). Αυτό θεωρήθηκε από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών ως ιδιαίτερα σημαντικό ενόψει των εν εξελίξει υποθέσεων ανταγωνισμού που ξεκίνησαν σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο. Δεύτερον, οι έμποροι κυρίως, αλλά και φορείς άλλων κατηγοριών επισήμαναν ότι τα εμπόδια για τη διασυνοριακή αποδοχή πρέπει να αντιμετωπιστούν, προκειμένου να εξασφαλιστεί μια πραγματική ενιαία αγορά στην οποία θα είναι δυνατό να αναδυθούν οι υπηρεσίες πληρωμών. Υπήρχε επίσης έντονο ενδιαφέρον όσον αφορά την ανταλλαγή απόψεων με θέμα τους επιχειρηματικούς κανόνες, αν και οι απόψεις έτειναν να διαφοροποιούνται μεταξύ των κατηγοριών ενδιαφερομένων.

Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών και τα συστήματα καρτών έκριναν πως το γεγονός ότι οι ΠΔΠ διαφέρουν σημαντικά από τη μία χώρα στην άλλη και για τις διασυνοριακές πληρωμές στο πλαίσιο του ίδιου καθεστώτος καρτών δεν ήταν προβληματικό και κατά την άποψή τους δεν έθετε εμπόδια στην ολοκλήρωση της αγοράς. Από την άλλη πλευρά, οι έμποροι, οι οργανώσεις καταναλωτών και ορισμένοι μη τραπεζικοί πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών θεώρησαν ότι οι διαφορές αυτές δεν δικαιολογούνται και ότι οι ίδιες ΠΔΠ θα πρέπει να ισχύουν για τις εθνικές και τις διασυνοριακές συναλλαγές, και σε όλα τα κράτη μέλη. Οι δημόσιες αρχές θεώρησαν ότι οι ΠΔΠ θα πρέπει να εναρμονιστούν ώστε να επιτευχθεί μια ολοκληρωμένη αγορά. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών φάνηκαν να αντιτίθενται σε μια ρυθμιστική πρωτοβουλία σχετικά με τις διατραπεζικές προμήθειες, υποστηρίζοντας ότι θα οδηγούσε σε υψηλότερες προμήθειες για τους κατόχους καρτών, και ότι οι έμποροι λιανικής δεν θα μεταβίβαζαν τα οφέλη στους καταναλωτές. Από την άλλη πλευρά, οι έμποροι λιανικής θεώρησαν ότι οι ΠΔΠ έχουν ως αποτέλεσμα τον αντίστροφο ανταγωνισμό, ευνοώντας τα ακριβότερα μέσα πληρωμών και θέτοντας φραγμούς στην είσοδο στην αγορά, δημιουργώντας ταυτόχρονα κίνδυνο δευτερογενών επιπτώσεων από τις κάρτες στις κινητές και ηλεκτρονικές πληρωμές. Οι περισσότερες οργανώσεις καταναλωτών υποστήριξαν την ανάλυση των αρνητικών επιπτώσεων των ΠΔΠ για τον ανταγωνισμό και την ευημερία των καταναλωτών, αλλά εξέφρασαν την ανησυχία ότι η μείωση των ΠΔΠ μπορεί να οδηγήσει σε υψηλότερες προμήθειες καρτών και άλλες επιβαρύνσεις των καταναλωτών. Οι αρχές ανταγωνισμού υποστήριξαν την ανάγκη ανάληψης δράσης για τη μείωση των ΠΔΠ, ιδίως στα ώριμα τετραμερή συστήματα. Άλλες δημόσιες αρχές εξέφρασαν διαφορετικές απόψεις.

Όσον αφορά τη διασυνοριακή αποδοχή συναλλαγών, τα περισσότερα συστήματα και οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών αντιλήφθηκαν την ανάγκη εναρμόνισης των τοπικών προτύπων και κανόνων, ενώ οι έμποροι και οι καταναλωτές συμφώνησαν σχετικά με την ύπαρξη πολλών τοπικών εμποδίων στη διασυνοριακή αποδοχή συναλλαγών. Σε αντίθεση με τους παρόχους υπηρεσιών και τα συστήματα πληρωμών, οι έμποροι υποστήριξαν τις ρυθμιστικές λύσεις έναντι της αυτορρυθμιζόμενης τυποποίησης. Τα συστήματα και οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών ευνόησαν τις ΠΔΠ της χώρας όπου εφαρμόζεται η πώληση, ενώ οι περισσότεροι έμποροι και οι μη τραπεζικοί ΠΥΠ ευνόησαν την εφαρμογή μιας κοινής

⁹ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2012-0426+0+DOC+XML+V0//EL>

ΠΑΠ στο σύνολο της εσωτερικής αγοράς. Η ανάγκη για υποχρεωτική προηγούμενη έγκριση για τη διασυνοριακή αποδοχή συναλλαγών ευνοήθηκε μόνο από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών και τα κατεστημένα συστήματα καρτών.

Σχετικά με τους επιχειρησιακούς κανόνες, δεν υπήρξε συναίνεση όσον αφορά τα οφέλη και την ανάγκη για τη ρύθμιση της παρακολούθησης και του κανόνα υποχρεωτικής αποδοχής όλων των καρτών (HACR) ο οποίος υποχρεώνει τους εμπόρους να δέχονται όλες τις κάρτες του ίδιου εμπορικού σήματος αν δεχθούν μία κατηγορία των καρτών του εν λόγω εμπορικού σήματος. Τα περισσότερα συστήματα και οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών ήταν υπέρ της υφιστάμενης κατάστασης ενώ οι έμποροι, οι καταναλωτές και οι αρχές ανταγωνισμού και οι περισσότερες δημόσιες αρχές ήταν υπέρ της δυνατότητας των εμπόρων να κατευθύνουν τους καταναλωτές προς τη χρήση φθηνότερων μέσω πληρωμών μέσω ρύθμισης – παρά το γεγονός ότι οι καταναλωτές ήταν εναντίον της υπερχρέωσης. Η κατάργηση του HACR απορρίφθηκε από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών και τα συστήματα, αλλά υποστηρίχτηκε – μέσω ρύθμισης – από άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, επιτρέποντας στον έμπορο να αποδέχεται μόνο φθηνότερα μέσα πληρωμής και έχοντας θετικό αντίκτυπο στον ανταγωνισμό, με τους καταναλωτές να εκφράζονται με μεγαλύτερη επιφυλακτικότητα. Η απαγόρευση της μίξης των χρεώσεων εμπορικών υπηρεσιών έναντι των εμπόρων λιανικής είχε την υποστήριξη της πλειονότητας των ενδιαφερομένων – με την άποψη των παρόχων υπηρεσιών και συστημάτων πληρωμών ότι η μη μίξη έχει ήδη εφαρμοστεί μετά την ανάληψη υποχρεώσεων της MasterCard και την ανάληψη δεσμεύσεων της Visa.

Μια λεπτομερής επισκόπηση των απόψεων των ενδιαφερόμενων μερών και των κρατών μελών για τις διαπραπτικές προμήθειες περιλαμβάνεται στην έκθεση για τα αποτελέσματα της δημόσιας διαβούλευσης σχετικά με την Πράσινη Βίβλο¹⁰.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στην έκθεση πρωτοβουλίας του για την Πράσινη Βίβλο αναγνώρισε τους στόχους και τις δυσκολίες ολοκλήρωσης που επισημαίνονται στην Πράσινη Βίβλο και απηύθυνε έκκληση για νομοθετική δράση σε μια σειρά από τομείς που αφορούν τις πληρωμές με κάρτα, ενώ παράλληλα πρότεινε μια πιο προσεκτική προσέγγιση όσον αφορά τις πληρωμές μέσω διαδικτύου και κινητού τηλεφώνου λόγω της μικρότερης ωριμότητας των εν λόγω αγορών. Επιπλέον, το Κοινοβούλιο υιοθέτησε σταθερή θέση υπέρ της παροχής σαφήνειας σχετικά με τις διαπραπτικές προμήθειες στους συμμετέχοντες στην αγορά και τάχθηκε υπέρ μιας σταδιακής προσέγγισης που οδηγεί σε απαγόρευση των διαπραπτικών προμηθειών μέσω ρύθμισης.

Εκτίμηση επιπτώσεων

Η Επιτροπή πραγματοποίησε μια εκτίμηση επιπτώσεων που αναγράφεται στο πρόγραμμα εργασίας. Αυτή η εκτίμηση επιπτώσεων έχει προετοιμαστεί έπειτα από διαβούλευση με την ΕΚΤ. Η εκτίμηση επιπτώσεων εξέτασε ταυτόχρονα επιλογές για την αναθεώρηση της οδηγίας για τις υπηρεσίες πληρωμών και για τη ρύθμιση πολυμερών διαπραπτικών προμηθειών.

Η εκτίμηση επιπτώσεων εξετάζει το ζήτημα της αναποτελεσματικότητας του ανταγωνισμού στις αγορές πληρωμών με κάρτες, γεγονός το οποίο συνεπάγεται τη μη βέλτιστη απόδοση της αγοράς και σχετικά υψηλές προμήθειες που μετακυλίνουν στους εμπόρους και στη συνέχεια στους καταναλωτές. Η περιορισμένη ολοκλήρωση της αγοράς, οι μειωμένες δυνατότητες για τους νέους φορείς σε πανευρωπαϊκό επίπεδο να εισέλθουν στην αγορά, η εξαφάνιση των εθνικών (σε γενικές γραμμές φθηνότερων) συστημάτων καρτών και η περιορισμένη καινοτομία, επισημαίνονται επίσης σε αυτό το πλαίσιο. Οι διαπραπτικές προμήθειες αναγνωρίζονται ως σημαντικός παράγοντας που εξηγεί αυτές τις εξελίξεις. Τα ευρέως

¹⁰ http://ec.europa.eu/internal_market/payments/docs/cim/gp_feedback_statement_en.pdf

αποκλίνοντα επίπεδα διατραπεζικών προμηθειών μεταξύ των κρατών μελών αποτελούν επίσης εμπόδιο για την ολοκλήρωση της αγοράς. Οι επιπτώσεις αυτές ενισχύονται από μια σειρά επιχειρησιακών κανόνων, οι οποίοι επηρεάζουν την διαφάνεια, τη δυνατότητα των εμπόρων λιανικής να επιλέξουν αποδέκτη σε άλλο κράτος μέλος («διασυνοριακή αποδοχή συναλλαγών») και τη δυνατότητα των εμπόρων λιανικής να κατευθύνουν τους πελάτες τους προς ένα πιο αποτελεσματικό μέσο πληρωμών ή να αρνηθούν ακριβές κάρτες (HACR).

Η εκτίμηση επιπτώσεων εξετάζει έξι σενάρια για τις διατραπεζικές προμήθειες: (i) καμία ενέργεια από την Επιτροπή, (ii) ρύθμιση της διασυνοριακής αποδοχής συναλλαγών και του ύψους των διατραπεζικών προμηθειών για τις διασυνοριακές συναλλαγές, (iii) εντολή στα κράτη μέλη να καθορίσουν τις εγχώριες ΔΠ βάσει μιας κοινής μεθοδολογίας, (iv) ρύθμιση ενός κοινού, μέγιστου επιτρεπτού επιπέδου πανευρωπαϊκά για τις διατραπεζικές προμήθειες (α) αν τα ανώτατα όρια ΔΠ - διαφορετικού επιπέδου για τις χρεωστικές και πιστωτικές κάρτες - καλύπτουν τις χρεωστικές και πιστωτικές κάρτες ή απλώς τις χρεωστικές κάρτες και (β) αν οι ΔΠ για συναλλαγές με χρεωστικές κάρτες πρόκειται να απαγορευθούν τελείως ή απλώς να μειωθούν σε χαμηλό επίπεδο, (v) αν πρέπει ή όχι να εξαιρεθούν (συνήθως οι πιο ακριβές) εμπορικές κάρτες και οι κάρτες που εκδίδονται από τριμερή συστήματα από τη ρύθμιση των διατραπεζικών προμηθειών και (vi) ρύθμιση των επιβαρύνσεων εμπόρων, δηλαδή ρύθμιση των προμηθειών που καταβάλλονται από τον έμπορο λιανικής στην αποδέκτρια τράπεζά του.

Τα ανώτατα όρια 0,2% και 0,3% εξετάστηκαν στο πλαίσιο των σεναρίων (ii) και (iv) για συναλλαγές με χρεωστικές και πιστωτικές κάρτες αντίστοιχα. Τα εν λόγω επίπεδα βασίζονται στη λεγόμενη «δοκιμή του αδιάφορου εμπόρου» που αναπτύχθηκε στην οικονομική βιβλιογραφία, η οποία προσδιορίζει το επίπεδο προμήθειας που θα ήταν διατεθειμένος να καταβάλει ένας έμπορος αν επρόκειτο να συγκρίνει το κόστος πληρωμής μέσω της χρήσης κάρτας πληρωμών με αυτό της πληρωμής χωρίς κάρτα πληρωμών (με μετρητά) (λαμβάνοντας υπόψη την προμήθεια για την υπηρεσία που καταβάλλεται στις αποδέκτριες τράπεζες, δηλ. τις επιβαρύνσεις των εμπόρων). Ενθαρρύνει συνεπώς τη χρήση αποτελεσματικών μέσων πληρωμών μέσω της προώθησης των καρτών που παρέχουν υψηλότερα συναλλακτικά οφέλη, εμποδίζοντας ταυτόχρονα δυσανάλογες εμπορικές προμήθειες, οι οποίες θα επέβαλαν κρυφό κόστος σε άλλους καταναλωτές. Σε άλλη περίπτωση θα μπορούσαν να προκύψουν υπερβολικές εμπορικές προμήθειες λόγω των συλλογικών ρυθμίσεων διατραπεζικών προμηθειών, καθώς οι έμποροι διστάζουν να απορρίψουν δαπανηρά μέσα πληρωμών με τον φόβο απώλειας πελατών. Λαμβάνουν επίσης υπόψη τα επίπεδα που προτείνονται από τα συστήματα (Visa Europe, MasterCard, *Groupement Cartes Bancaires*) στο πλαίσιο των διαδικασιών ανταγωνισμού και γίνονται αποδεκτά από τις αρχές ανταγωνισμού χωρίς να απαιτούνται περαιτέρω ενέργειες.

Η αξιολόγηση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η πιο ευεργετική λύση φαίνεται να είναι ο συνδυασμός:

- μιας σειράς μέτρων για την ενίσχυση της αποτελεσματικής λειτουργίας της αγοράς, συμπεριλαμβανομένου του περιορισμού των HACR και επιτρέποντας στους εμπόρους να καθορίσουν την επιλογή του εμπορικού σήματος της κάρτας στο σημείο πώλησης για όλες τις κάρτες και όλες τις συναλλαγές που γίνονται με κάρτα βάσει μοντέλων τετραμερών συστημάτων και
- του καθορισμού ανώτατου ορίου διατραπεζικών προμηθειών για διασυνοριακές συναλλαγές με καταναλωτικές χρεωστικές και πιστωτικές κάρτες (στο πρώτο στάδιο) και, σε ένα δεύτερο στάδιο, του καθορισμού του επιπέδου διατραπεζικών προμηθειών επίσης για τις εγχώριες συναλλαγές με καταναλωτικές πιστωτικές κάρτες και καταναλωτικές χρεωστικές κάρτες.

Η εκτίμηση επιπτώσεων και το παράρτημά της παρέχουν επίσης μια λεπτομερή εξήγηση των άλλων μέτρων που προτείνονται στον κανονισμό για τη διασφάλιση της διαφάνειας της αγοράς και της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς, συμπεριλαμβανομένης της κατάργησης των μέτρων μη καθοδήγησης του πελάτη προς έναν συγκεκριμένο τρόπο πληρωμής, επιτρέποντας την αναγνώριση καρτών, τη χρήση καρτών πληρωμών με περισσότερα του ενός εμπορικά σήματα, την υποχρέωση παροχής τιμολογίων σε δικαιούχους από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών τους και απαγορεύοντας τη μίξη των προμηθειών.

Αυτά τα γενικά μέτρα διαφάνειας που προτείνονται στον κανονισμό θα πρέπει να οδηγήσουν σε μια πιο αποτελεσματική αγορά για όλες τις κάρτες πληρωμών και τις πράξεις πληρωμών με κάρτες βάσει μοντέλων τετραμερών συστημάτων καρτών.

Ωστόσο, δεδομένου ότι ορισμένες κατηγορίες καρτών χρησιμοποιούνται ευρέως σε τέτοιο βαθμό από τους καταναλωτές ώστε οι έμποροι βρίσκονται γενικά σε μια θέση που δεν τους επιτρέπει να αρνηθούν τη χρήση τέτοιων καρτών ή να αποθαρρύνουν τους καταναλωτές από τη χρήση τους, χωρίς το φόβο της «απώλειας πελατών», είναι απαραίτητη η λήψη περαιτέρω μέτρων για τη διασφάλιση της ολοκληρωμένης αγοράς, της αποτελεσματικής λειτουργίας της αγοράς και της κατάργησης αντιανταγωνιστικών πρακτικών των επιχειρήσεων σε αυτούς τους τομείς. Αυτό ισχύει σε σχέση με τις καταναλωτικές χρεωστικές και πιστωτικές κάρτες.

Είναι σημαντικό το γεγονός ότι, σε πρώτη φάση, το να επιτραπεί στους εμπόρους να επιλέξουν έναν αποδέκτη εκτός του δικού τους κράτους μέλους («διασυνοριακή αποδοχή συναλλαγών») και το να ρυθμιστεί το επίπεδο των διασυνοριακών διατραπεζικών προμηθειών, θα μπορούσε να παράσχει νομική σαφήνεια. Παρά το γεγονός ότι η επίδρασή του μπορεί να περιορίζεται σε μεγάλους εμπόρους, θα είναι ευνοϊκό για την ολοκλήρωση της αγοράς, και θα μπορούσε, όπως και με την αντίστοιχη διάταξη στον κανονισμό για τον καθορισμό καταληκτικής ημερομηνίας μετάβασης στον ΕΧΠΕ, να έχει πειθαρχικές και συγκλίνουσες επιπτώσεις στο επίπεδο των διατραπεζικών προμηθειών που εφαρμόζονται σε καθαρά εγχώριο πλαίσιο.

Ωστόσο, μακροπρόθεσμα, μικρότερες επιχειρήσεις λιανικής θα πρέπει επίσης να είναι σε θέση να επωφεληθούν άμεσα από μέτρα που οδηγούν σε αποτελεσματικότερες διατραπεζικές προμήθειες και ισότιμους όρους ανταγωνισμού μεταξύ των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών. Έπειτα από μια μεταβατική περίοδο, η ρύθμιση των διατραπεζικών προμηθειών για τις καταναλωτικές κάρτες θα πρέπει να επεκταθεί ώστε να καλύπτει και τις εγχώριες διατραπεζικές προμήθειες. Επί του παρόντος σε οκτώ κράτη μέλη της ΕΕ ισχύουν μηδενικές ή πολύ χαμηλές διατραπεζικές προμήθειες για συναλλαγές με χρεωστικές κάρτες χωρίς αρνητικές επιπτώσεις στην έκδοση και χρήση καρτών· αντίθετα, αυτά τείνουν να είναι τα κράτη μέλη με τα υψηλότερα ποσοστά έκδοσης και χρήσης καρτών. Σύμφωνα με τις τάσεις κατά τα τελευταία δέκα έτη, πρέπει να αναμένεται ότι η έκδοση και χρήση χρεωστικών καρτών θα συνεχίσει να αυξάνεται τα επόμενα έτη, ώστε μετά τη μεταβατική περίοδο που προβλέπεται στον κανονισμό οι πιστωτικές κάρτες να μπορούν να θεωρηθούν ως «πανταχού παρούσες» στην ΕΕ και δεν θα υπάρχει πλέον δικαιολογία παροχής κινήτρων για την έκδοση και χρήση καρτών μέσω προμηθειών που έχουν μετακυληθεί από εμπόρους λιανικής σε παρόχους υπηρεσιών πληρωμών έκδοσης κάρτας. Ήδη σήμερα είναι πολύ σπάνιο το άνοιγμα λογαριασμού πληρωμών χωρίς την απόκτηση κάρτας, το οποίο από μόνο του συνεπάγεται σημαντική μείωση του κόστους για τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών. Επιπλέον, η πρόταση οδηγίας¹¹ για την πρόσβαση μεταξύ άλλων σε λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά προτείνει τα κράτη μέλη να διασφαλίζουν ότι ένας λογαριασμός πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά περιλαμβάνει πράξεις πληρωμών (συμπεριλαμβανομένων των

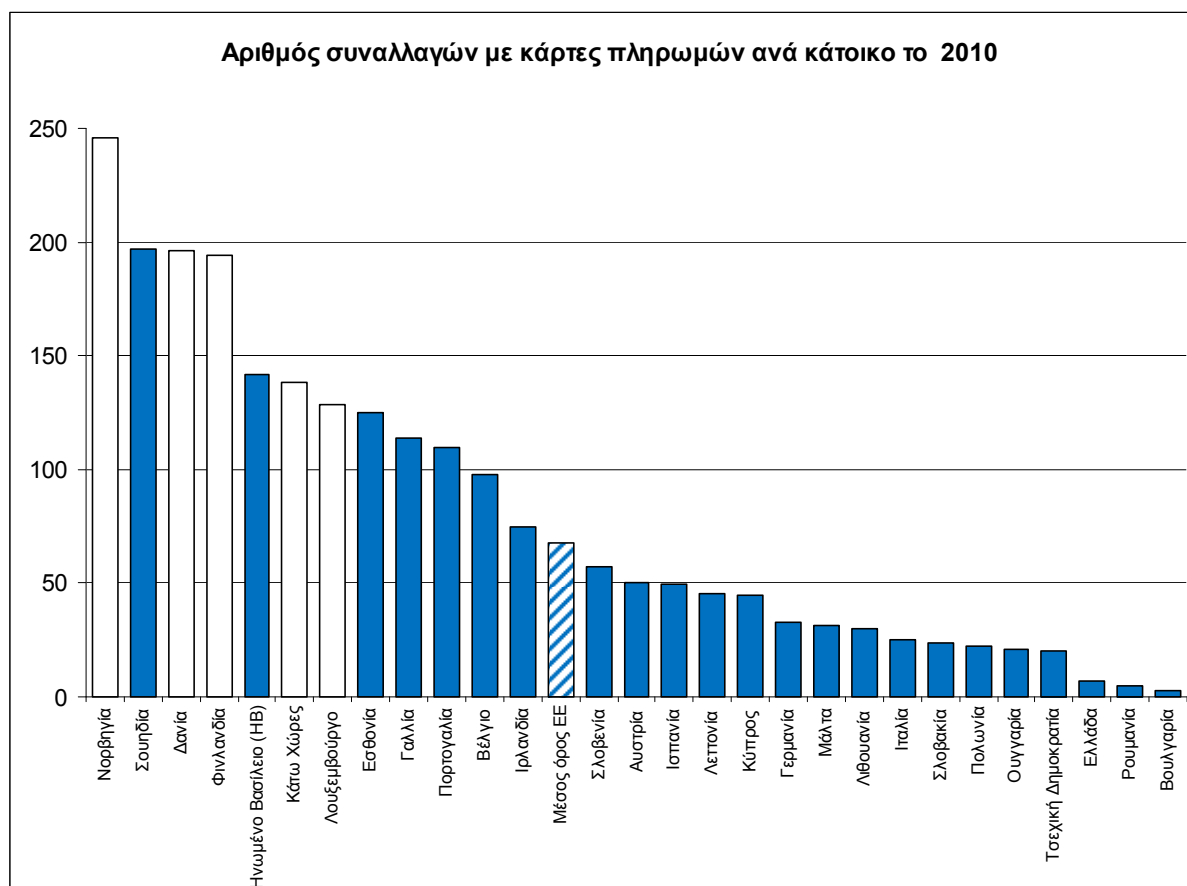
¹¹ COM(2013) 266 τελικό

ηλεκτρονικών πληρωμών) μέσω κάρτας πληρωμών. Για να επωφεληθούν άμεσα μικρότερες επιχειρήσεις λιανικής από τα μέτρα που οδηγούν σε πιο αποτελεσματικές διατραπεζικές προμήθειες και σε ισότιμους όρους ανταγωνισμού για τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών, θα ήταν επίσης απαραίτητη η ρύθμιση των εγχώριων προμηθειών των καταναλωτικών καρτών. Προκειμένου να αποφευχθούν οι διακρίσεις μεταξύ μικρών και μεγάλων επιχειρήσεων λιανικού εμπορίου, οι οποίες μπορούν να ωφεληθούν πιο εύκολα από τη διασυννοριακή αποδοχή, προτείνεται να επεκταθεί το προτεινόμενο ανώτατο όριο για τις εγχώριες συναλλαγές με πιστωτικές κάρτες κατά τη διάρκεια της δεύτερης φάσης. Η Επιτροπή θεωρεί, ωστόσο, ότι η ωριμότητα των αγορών στον ΕΟΧ, ιδίως όσον αφορά την έκδοση και τη χρήση χρεωστικών καρτών πρέπει να διερευνηθεί περαιτέρω και η απουσία της ανάγκης χρέωσης διατραπεζικών προμηθειών για την παροχή κινήτρων σε αυτές θα πρέπει να εξακριβωθεί. Στο μεταξύ, όπως εξηγήθηκε ανωτέρω, θα ισχύσουν ανώτατα όρια 0,2% και 0,3% για συναλλαγές με χρεωστικές και πιστωτικές κάρτες αντίστοιχα.

Στο πλαίσιο του καθορισμού ορίων των διατραπεζικών προμηθειών, γενικά, οι έμποροι λιανικής θα επωφεληθούν από τις χαμηλότερες προμήθειες, με αποτέλεσμα την εξοικονόμηση, ένα μέρος της οποίας θα μετακυλιέται στους καταναλωτές. Οι καταναλωτές πληρώνουν ήδη μέσω της ενσωμάτωσης των διατραπεζικών προμηθειών (μέσω των επιβαρύνσεων των εμπόρων), στις τιμές λιανικής, και οι τράπεζες είναι λιγότερο πιθανό να μεταβιβάσουν τα οφέλη των διατραπεζικών προμηθειών στους κατόχους των λογαριασμών τους από τους εμπόρους στους πελάτες τους, δεδομένου του χαμηλότερου επιπέδου ανταγωνισμού στον τραπεζικό τομέα και της υφιστάμενης έλλειψης κινητικότητας των καταναλωτών στον τομέα των λιανικών τραπεζικών υπηρεσιών. Εξού και η μετακύλιση από τους εμπόρους θα είναι μεγαλύτερη σε κάθε περίπτωση σε σχέση με τη μετακύλιση μέσω των τραπεζών. Στην Αυστραλία, μετά την παρέμβαση, εκτιμήθηκε μείωση κατά 0,67 δολάρια Αυστραλίας ανά αγορά και μείωση κατά 77,19 δολάρια Αυστραλίας ανά λογαριασμό ετησίως. Οι επιπτώσεις μπορεί ωστόσο να διαφέρουν από τον έναν τομέα λιανικής στον άλλο, από το μέγεθος του εμπόρου, τη χρήση των μέσων πληρωμών και το «καλάθι αγορών». Θα είναι πάντα δύσκολη η σύνδεση της διακύμανσης ενός συγκεκριμένου οικονομικού παράγοντα με αυτόν μιας συγκεκριμένης τιμής για ένα προϊόν ή υπηρεσία σε ένα δεδομένο κατάστημα λιανικής.

Αυτό ωστόσο δεν σημαίνει ότι το κόστος που βαρύνει επί του παρόντος τους εμπόρους λιανικής θα μεταφέρεται αυτόματα στους καταναλωτές από τις τράπεζές τους. Τα συστήματα πληρωμών είναι εγγενώς περίπλοκα: η τράπεζα του κατόχου της κάρτας αλληλεπιδρά με τον κάτοχο τα κάρτας, η τράπεζα του εμπόρου αλληλεπιδρά με τον έμπορο και οι δυο καταρχήν αντιμετωπίζουν τον ανταγωνισμό με άλλες τράπεζες και διαφορετικές συνθήκες της αγοράς στη συμπεριφορά τους έναντι των αντίστοιχων καταναλωτών τους. Ως εκ τούτου αναμένεται η ρύθμιση ανώτατων ορίων διατραπεζικών προμηθειών να έχει θετική επίδραση στην αποδοχή καρτών, η οποία μπορεί, βάσει της κλίμακας επιπτώσεων, να επηρεάσει επίσης θετικά την έκδοση καρτών. Η μείωση των υψηλών διατραπεζικών προμηθειών στις περισσότερες χώρες γενικά φαίνεται να σχετίζεται με μια υψηλότερη αποδοχή των καρτών, και φαίνεται ότι σε χώρες με χαμηλές διατραπεζικές προμήθειες, η χρήση των καρτών είναι μεγαλύτερη. Η Δανία διαθέτει ένα από τα υψηλότερα ποσοστά χρήσης καρτών στην ΕΕ σε 216 συναλλαγές ανά κάτοικο με σύστημα άμεσης χρέωσης μηδενικής διατραπεζικής προμήθειας. Αυτό ισχύει επίσης για διεθνή συστήματα: στην Ελβετία η Maestro δεν έχει διατραπεζική προμήθεια και αποτελεί το κύριο σύστημα χρεωστικών καρτών. Στις Κάτω Χώρες, υπάρχει υψηλή και αυξανόμενη χρήση και αποδοχή καρτών, με αντικατάσταση των μετρητών. Τόσο η Δανία όσο και οι Κάτω Χώρες χαρακτηρίζονται από χαμηλές διατραπεζικές προμήθειες σε σύγκριση με χώρες που επιβάλλουν υψηλότερες τραπεζικές προμήθειες (πχ. η Γαλλία ακόμη και μετά την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού, ή η Ισπανία). Στην Ισπανία, η χρήση καρτών αυξήθηκε μετά την παρέμβαση, με τη μέση τιμή

συναλλαγής για πληρωμές με κάρτα να μειώνεται κατά 15% από το 2005 έως το 2010. Παράλληλα, η ποσότητα και η αξία των συναλλαγών με κάρτα αυξήθηκαν, σύμφωνα με επίσημα στοιχεία της Τράπεζας της Ισπανίας¹².

Όπως φαίνεται από τα παραπάνω, τα εγχώρια συστήματα χωρίς διατραπεζικές προμήθειες χαρακτηρίζονται επίσης από τα υψηλότερα επίπεδα χρήσης καρτών (στοιχεία της ΕΚΤ), με το Ηνωμένο Βασίλειο και τη Σουηδία να έχουν επίσης σχετικά χαμηλές διατραπεζικές προμήθειες.

Η συνολικές επιπτώσεις των μειώσεων της διατραπεζικής προμήθειας σε σχέση με την έκδοση και την απόκτηση εσόδων των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών είναι δύσκολο να εκτιμηθεί, καθώς αυξάνεται ο όγκος των συναλλαγών με κάρτα (μέσω υψηλότερης αποδοχής) και η εξοικονόμηση για τους ΠΥΠ σε σχέση με το χειρισμό μετρητών θα μπορούσε, τουλάχιστον εν μέρει να αντισταθμίσει τις απώλειες που οφείλονται στον καθορισμό ανώτατου ορίου για τις διατραπεζικές προμήθειες. Μια άλλη εξοικονόμηση κόστους θα μπορούσε να προκύψει από τη μείωση των αναλήψεων μετρητών από ΑΤΜ και τις πιο περιορισμένες ποσότητες διατραπεζικών προμηθειών που συνήθως πρέπει να καταβάλλονται σε ΑΤΜ αποδεκτριών τραπεζών. Ως εκ τούτου, δεν είναι προφανές ότι αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση των εσόδων των τραπεζών έκδοσης. Από την άποψη της βιωσιμότητας, ένα σύστημα χρεωστικών καρτών χωρίς διατραπεζικές προμήθειες φαίνεται να είναι απόλυτα βιώσιμο από εμπορική άποψη, χωρίς αυτό να συνεπάγεται αύξηση του κόστους των τρεχούμενων λογαριασμών για τους καταναλωτές. Η Δανία για παράδειγμα έχει μηδενικές ΔΠ στο εγχώριο σύστημα άμεσων χρεώσεων ενώ ένας μέσος κάτοχος λογαριασμού καταβάλλει έξοδα λογαριασμού πολύ κάτω του μέσου όρου της ΕΕ. Ομοίως,

¹² πρβλ. εκτίμηση επιπτώσεων, σ. 208

στην Ελβετία το κύριο δίκτυο χρεωστικών καρτών είναι το Maestro (μέρος της MasterCard), το οποίο δεν έχει ΠΔΠ.

Στην πραγματικότητα, δεν υπάρχει αυτόματη σύνδεση μεταξύ της μείωσης των διατραπεζικών προμηθειών και της αύξησης των ετήσιων προμηθειών καρτών. Οι προμήθειες των καρτών φαίνεται να αφορούν περισσότερο, για παράδειγμα, το επίπεδο ανταγωνισμού στις λιανικές τραπεζικές υπηρεσίες. Στις ΗΠΑ οι τράπεζες προσπάθησαν να αυξήσουν τις προμήθειες των κατόχων καρτών μετά από τη θέσπιση κανονισμού για τις ΔΠ, αλλά αναγκάστηκαν να υποχωρήσουν λόγω των έντονων διαμαρτυριών των καταναλωτών. Στην Ελβετία υπήρξε μια μείωση των τελών για τους κατόχους καρτών, παράλληλα με τη μείωση των διατραπεζικών προμηθειών. Στην Αυστραλία, τα τέλη για τους κατόχους καρτών αυξάνονταν γρήγορα πριν επιβληθούν ανώτατα όρια για τις διατραπεζικές προμήθειες και μετά τις μεταρρυθμίσεις, η αύξηση των τελών για τους κατόχους καρτών επιβραδύνθηκε (από το 1997 έως το 2002: πιστωτικές κάρτες +218% και από το 2003 έως το 2008: +122%). Στην Ισπανία, μετά την παρέμβαση, ο μέσος όρος των ετήσιων προμηθειών αυξανόταν κάθε έτος κατά 6,18 ευρώ για τις χρεωστικές κάρτες, και κατά 11,45 ευρώ για τις πιστωτικές κάρτες. Ωστόσο, το χαρτοφυλάκιο των τραπεζικών καρτών αυξήθηκε σημαντικά με την αύξηση των πιστωτικών καρτών η οποία ήταν κατά πολύ μεγαλύτερη από την αύξηση των χρεωστικών καρτών, παρά την οικονομική κρίση. Άλλες τάσεις ίσως υποδηλώνουν ότι ο ανταγωνισμός στον ισπανικό τραπεζικό τομέα είναι σχετικά περιορισμένος: για παράδειγμα, τα τέλη για τη διατήρηση τρεχούμενων λογαριασμών διπλασιάστηκαν από το 2007 έως το 2012, τα τέλη για τις υπεραναλήψεις αυξήθηκαν. Οι αυξήσεις των προμηθειών των λιανικών τραπεζικών υπηρεσιών φαίνονται διαδεδομένες στην Ισπανία, χωρίς να σχετίζονται με τις διατραπεζικές προμήθειες.

Υπάρχουν ενδείξεις αποκλιμάκωσης των τιμών στις ΗΠΑ, ένα έτος μετά τη θέσπιση του κανονισμού για τις ΠΔΠ. Επιπλέον, σύμφωνα με στοιχεία από την Αυστραλία, φαίνεται πως οι έμποροι λιανικής θα επωφεληθούν ολοκληρωτικά (100%) από τις χαμηλότερες ΔΠ - καθώς οι αποδέκτριες αγορές τείνουν να είναι πιο ανταγωνιστικές από τις αγορές έκδοσης, ενώ η δυνητική αύξηση των τελών των κατόχων καρτών περιορίζεται σε 30-40% του ποσού της μείωσης των ΔΠ. Επιπλέον, μετά τον καθορισμό ανώτατων ορίων διατραπεζικών προμηθειών και τη θέσπιση μέτρων διαφάνειας, οι καταναλωτές που χρησιμοποιούν χαμηλού κόστους μέσα πληρωμών δεν θα «επιδοτούν» πλέον τους (συνήθως πλουσιότερους) καταναλωτές οι οποίοι χρησιμοποιούν πιο ακριβά μέσα πληρωμών, καθώς οι έμποροι δεν μπορούν να κατευθύνουν τους καταναλωτές, ειδικά για την υποχρεωτική χρήση καρτών.

Καθώς ο ανταγωνισμός θα διαδραματίσει και πάλι το ρόλο του, οι καταναλωτές και οι έμποροι λιανικής θα επωφεληθούν από τη νέα είσοδο στην αγορά πληρωμών. Ακόμη και αν αυξηθούν τα τέλη για τους κατόχους καρτών – το οποίο δεν είναι δεδομένο καθώς οι επιπτώσεις του καθορισμού ανώτατων τελών στις διατραπεζικές προμήθειες σε σχέση με τα έσοδα των τραπεζών είναι πιθανό να είναι μικτές – οι καταναλωτές είναι πιθανό να επωφεληθούν από τις χαμηλότερες διατραπεζικές προμήθειες μέσω των χαμηλότερων τιμών λιανικής, ακόμη και αν οι έμποροι λιανικής δεν μετακυλήσουν το 100% της εξοικονόμησης, και από τη νέα είσοδο στην αγορά πληρωμών. Πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη ότι οι καταναλωτές είναι πολύ πιθανό να επωφεληθούν από τις υπηρεσίες που προσφέρονται από τους νεοεισερχόμενους στην αγορά. Ένα πραγματικό σχετικό παράδειγμα, για διατραπεζικές προμήθειες κάτω του 0,2%, είναι οι Κάτω Χώρες, όπου αναπτύχθηκε σε μεγάλο βαθμό το φθηνό ηλεκτρονικό σύστημα πληρωμών (Ideal) επειδή οι χαμηλές διατραπεζικές προμήθειες που ισχύουν εκεί ενθάρρυναν την τράπεζα να καινοτομεί. Κατά συνέπεια, οι ολλανδοί καταναλωτές δεν πρέπει να πληρώνουν υψηλά τέλη συνδρομής πιστωτικών καρτών προκειμένου να προβούν σε ηλεκτρονικές αγορές.

Οι εμπορικές κάρτες και οι κάρτες που εκδίδονται από συστήματα τρίτων φορέων, ακόμη και αν τείνουν να είναι πιο ακριβές, δεν θα καλύπτονται – όπως προτείνεται στο πλαίσιο της επιλογής ν – στο πλαίσιο των διάφορων ανώτατων ορίων που έχουν προταθεί για τις καταναλωτικές κάρτες, δεδομένου ότι έχουν περιορισμένα μερίδια αγοράς στην ΕΕ και διαφορετικές δομές προμηθειών και αυτό δεν αναμένεται να αλλάξει στο μέλλον. Ωστόσο, τα μέτρα που προτείνονται για τις συναλλαγές με καταναλωτικές κάρτες θα πρέπει να εφαρμόζονται σε αυτά τα συστήματα, στο βαθμό που εκδίδουν τέτοιες κάρτες και να κάνουν χρήση των αδειοδοτημένων παρόχων υπηρεσιών πληρωμών κατά τρόπο που να καθιστά τη λειτουργία τους συστήματός τους λειτουργική με τρόπο παρόμοιο με αυτό των τετραμερών συστημάτων. Επιπλέον, τα μέτρα ενίσχυσης της διαφάνειας θα εφαρμόζονται στα εν λόγω συστήματα κάτω από όλες τις συνθήκες.

Η ρύθμιση των επιβαρύνσεων των εμπόρων σύμφωνα με την επιλογή ιν συνεπάγεται πως θα καλύπτονται όχι μόνο οι διαπραπειακές προμήθειες αλλά και τα λοιπά τέλη που επιβάλλονται στους εμπόρους. Αυτό θα ισοδυναμούσε με *de facto* έλεγχο των τιμών για τους εμπόρους καθώς και ρύθμιση των τιμών λιανικής. Αντίθετα, με τον καθορισμό ανώτατων ορίων διαπραπειακών προμηθειών ρυθμίζονται οι τιμές χονδρικής ώστε να ευθυγραμμιστούν με την ανάλυση σε περιπτώσεις ανταγωνισμού για την επίτευξη μιας εσωτερικής αγοράς, καθώς οι διαπραπειακές προμήθειες δεν αποτελούν τελικές τιμές για τους εμπόρους λιανικής και ακόμη λιγότερο για τους καταναλωτές.

Τα μέτρα διαφάνειας και καθοδήγησης των καταναλωτών θα εξακολουθήσουν να αποτελούν βασικό παράγοντα για την πρόληψη της συστηματικής προώθησης καρτών με μη ρυθμιζόμενες διαπραπειακές προμήθειες. Θα πρέπει επίσης να συμπεριληφθούν μέτρα για την πάταξη της καταστρατήγησης.

3. ΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Συνοπτική παρουσίαση της προτεινόμενης ενέργειας

Η έκθεση υποδιαιρείται σε δύο κύρια τμήματα:

Το πρώτο τμήμα εισάγει κανόνες σχετικά με τις διαπραπειακές προμήθειες. Όσον αφορά τις εν λόγω προμήθειες, η πρόταση δημιουργεί μια «ρυθμιζόμενη» και μια «μη ρυθμιζόμενη» περιοχή. Η ρυθμιζόμενη περιοχή αποτελείται από όλες τις συναλλαγές με κάρτες που χρησιμοποιούνται ευρέως από τους καταναλωτές και ως εκ τούτου είναι δύσκολο να μην τις δεχτούν οι έμποροι λιανικής, δηλαδή καταναλωτικές χρεωστικές και πιστωτικές κάρτες, καθώς και πράξεις πληρωμών με τη χρήση καρτών. Η μη ρυθμιζόμενη περιοχή αποτελείται από όλες τις συναλλαγές με κάρτες πληρωμών και πράξεις πληρωμών με τη χρήση καρτών, οι οποίες βασίζονται σε εκείνες που δεν εμπίπτουν στην ρυθμιζόμενη περιοχή, συμπεριλαμβανομένων των λεγόμενων εμπορικών καρτών ή καρτών που εκδίδονται από τριμερή συστήματα.

Στη «ρυθμιζόμενη περιοχή», κατά τη διάρκεια μιας μεταβατικής περιόδου δύο ετών από τη δημοσίευση του κανονισμού, επιβάλλονται ανώτατα επίπεδα διαπραπειακών προμηθειών για τις *διασυνοριακές* αποδεχθείσες συναλλαγές (όπου ο κάτοχος της κάρτας χρησιμοποιεί την κάρτα του σε άλλο κράτος μέλος) ή *διασυνοριακές* συναλλαγές απόκτησης (όπου ο έμπορος χρησιμοποιεί ένα ΠΥΠ απόκτησης σε άλλο κράτος μέλος) και μόνο.

Αν και η εκτίμηση επιπτώσεων προσδιόρισε την απαγόρευση σχετικά με τις διαπραπειακές προμήθειες για τις χρεωστικές κάρτες ως μέρος της επωφελέστερης λύσης, η Επιτροπή θεωρεί ότι η ωριμότητα των αγορών στον ΕΟΧ, ιδίως όσον αφορά την έκδοση και χρήση χρεωστικών καρτών πρέπει να διερευνηθεί περαιτέρω και πρέπει να διασαφηνιστεί η απουσία της ανάγκης για τη χρέωση διαπραπειακών προμηθειών για την παροχή κινήτρων πριν

καταργηθούν πλήρως οι διατραπεζικές προμήθειες για χρεωστικές κάρτες. Κατά συνέπεια, προτείνεται, μετά τη μεταβατική φάση της απλής απελευθέρωσης και ρύθμισης της διασυνοριακής αποδοχής, τα ίδια ανώτατα όρια προμηθειών που ισχύουν για τις διασυνοριακές συναλλαγές απόκτησης να ισχύουν και για τις εγχώριες συναλλαγές. Δύο έτη μετά την πλήρη θέση σε ισχύ της νομοθεσίας, η Επιτροπή θα παρουσιάσει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο μια έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της, αξιολογώντας ιδίως την καταλληλότητα του επιπέδου της διατραπεζικής προμήθειας, λαμβάνοντας υπόψη τη χρήση και το κόστος των διαφόρων μέσων πληρωμών και το επίπεδο εισόδου νέων παραγόντων και τεχνολογιών στην αγορά.

Μετά τη μεταβατική περίοδο, όλες οι (διασυνοριακές και εγχώριες) **συναλλαγές με «καταναλωτικές» κάρτες άμεσης χρέωσης** και πράξεις πληρωμών με κάρτες που βασίζονται στις εν λόγω συναλλαγές θα έχουν μέγιστη διατραπεζική προμήθεια 0,20% και όλες οι (διασυνοριακές και εγχώριες) **συναλλαγές με «καταναλωτικές» πιστωτικές κάρτες** και πράξεις πληρωμών με κάρτες που βασίζονται στις εν λόγω συναλλαγές θα έχουν μέγιστη διατραπεζική προμήθεια 0,30%. Αυτά τα ανώτατα όρια, δεδομένου ότι έχουν γίνει αποδεκτά από τις αρχές ανταγωνισμού, ώστε να μην απαιτείται περαιτέρω δράση, εμφανίζονται ως λογικές βασικές τιμές που έχουν ήδη τεθεί σε εφαρμογή, χωρίς να θέτουν υπό αμφισβήτηση τη λειτουργία των διεθνών συστημάτων καρτών και υπηρεσιών πληρωμών, των παρόχων, και την ευημερία των εμπόρων λιανικής και των καταναλωτών, ενώ επίσης, παρέχουν ασφάλεια δικαίου.

Το δεύτερο μέρος του κανονισμού περιλαμβάνει κανόνες σχετικά με τους επιχειρησιακούς κανόνες που θα ισχύσουν για όλες τις κατηγορίες συναλλαγών με τη χρήση καρτών και πράξεων πληρωμών με τη χρήση καρτών που βασίζονται σε αυτές. Από την έναρξη ισχύος του κανονισμού, για παράδειγμα:

- Η εφαρμογή του κανόνα υποχρεωτικής αποδοχής όλων των καρτών θα περιοριστεί. Ωστόσο, δεν θα επιτρέπεται καμία διάκριση βάσει της εκδότριας τράπεζας ή της προέλευσης του κατόχου της κάρτας και μεταξύ καρτών για τις οποίες ισχύει το ίδιο επίπεδο διατραπεζικών προμηθειών.
- η εφαρμογή οποιουδήποτε κανόνα για την πρόληψη ή τον περιορισμό των εμπόρων από την καθοδήγηση των πελατών σε πιο αποτελεσματικά συστήματα πληρωμών («χωρίς κανόνες καθοδήγησης») θα απαγορεύεται,
- οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών απόκτησης κάρτας θα υποβάλλουν τουλάχιστον μηνιαίες καταστάσεις των προμηθειών στους εμπόρους, στις οποίες θα διευκρινίζονται οι προμήθειες που καταβάλλονται από τον έμπορο τον εκάστοτε μήνα για κάθε κατηγορία καρτών και για κάθε μεμονωμένο εμπορικό σήμα για τις περιπτώσεις όπου ο αποκτών παρέχει υπηρεσίες αποδοχής,
- η εφαρμογή οποιουδήποτε κανόνα που εμποδίζει τους εμπόρους να ενημερώνουν τους πελάτες τους για την προμήθεια την οποία καταβάλλουν σε υπηρεσίες πληρωμών θα απαγορεύεται.

Η εκτίμηση επιπτώσεων τροποποιήθηκε μετά τη συνεδρίαση της επιτροπής εκτίμησης επιπτώσεων στις 20 Μαρτίου 2013. Αξιοσημείωτες αλλαγές περιλαμβάνουν την παροχή συμπληρωματικών πληροφοριών σχετικά με την αγορά καρτών, τη λειτουργία της και τη νομολογία της ΕΕ που σχετίζεται με τις διατραπεζικές προμήθειες, μαζί με μια περίληψη της οικονομικής βιβλιογραφίας που σχετίζεται με τις διατραπεζικές προμήθειες. Οι πιθανές επιπτώσεις της επιβολής μέγιστης διατραπεζικής προμήθειας για τους κατόχους καρτών, η γενική ευημερία των καταναλωτών και τα τραπεζικά έσοδα παρουσιάστηκαν με περισσότερες

λεπτομέρειες, με σκοπό τον εξορθολογισμό της παρουσίασης των επιπτώσεων των πιο σημαντικών επιλογών στο βασικό κείμενο. Οι αλληλεξαρτήσεις μεταξύ των διαφόρων επιλογών και πακέτων εξηγήθηκαν με καλύτερο τρόπο, μαζί με το σκεπτικό για ένα ολοκληρωμένο πακέτο που περιλαμβάνει όλες τις διαπραγματευτικές προμήθειες, τεκμηριώνοντας τους λόγους για τη ρύθμιση των διαπραγματευτικών προμηθειών μέσω της νομοθεσίας.

Νομική βάση

Άρθρο 114 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της ΕΕ.

Αρχή της επικουρικότητας

Η αρχή της επικουρικότητας εφαρμόζεται στο μέτρο που η πρόταση δεν εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Ένωσης.

Οι στόχοι της πρότασης δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη για τους εξής λόγους:

Από τη φύση της μια ολοκληρωμένη αγορά πληρωμών, βασιζόμενη σε δίκτυα που υπερβαίνουν τα εθνικά σύνορα, απαιτεί μια ενωσιακή προσέγγιση καθώς οι ισχύουσες αρχές, κανόνες, διαδικασίες και πρότυπα πρέπει να είναι ενιαία σε όλα τα κράτη μέλη προκειμένου να επιτευχθεί ασφάλεια δικαίου και ίσοι όροι ανταγωνισμού για όλους τους συμμετέχοντες στην αγορά. Η εναλλακτική μιας ενωσιακής προσέγγισης θα μπορούσε να είναι ένα σύστημα εθνικών ρυθμιστικών δράσεων και εθνικών δράσεων επιβολής ανταγωνισμού, το οποίο θα ήταν λιγότερο αποτελεσματικό από τη δράση της ΕΕ και με μεγαλύτερη πολυπλοκότητα και υψηλότερο κόστος σε σχέση με τη νομοθεσία σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Ως εκ τούτου, μια πιθανή παρέμβαση σε επίπεδο ΕΕ συνάδει με την αρχή της επικουρικότητας. Μια τέτοια προσέγγιση υποστηρίζει τον Ενιαίο Χώρο Πληρωμών σε Ευρώ (SEPA) και είναι συνεπής με το ψηφιακό θεματολόγιο, ιδίως με τη δημιουργία μιας ενιαίας ψηφιακής αγοράς. Προωθεί την τεχνολογική καινοτομία και συμβάλλει στην ανάπτυξη και την απασχόληση, ιδίως στους τομείς του ηλεκτρονικού και του κινητού εμπορίου.

Επιπλέον, ενόψει του διασυνοριακού χαρακτήρα των αγορών πληρωμών, κάθε μέτρο που λαμβάνεται από τις δημόσιες αρχές επιδιώκοντας να μειώσει ή να τροποποιήσει το επίπεδο των τελών χονδρικής (διαπραγματευτικές προμήθειες) σε ένα μόνο κράτος μέλος θα μπορούσε να διαταράξει την ομαλή λειτουργία της κοινοτικής αγοράς πληρωμών και δεν θα είναι ευνοϊκό για την ολοκλήρωση της αγοράς, δεδομένου ότι δεν θα οδηγήσει στην επιβολή ίσων όρων ανταγωνισμού σε ολόκληρη την ΕΕ. Αυτό θα μπορούσε να ισχύει για παράδειγμα για τα διαφορετικά εθνικά μέτρα που αποσκοπούν στη ρύθμιση των διαπραγματευτικών προμηθειών ή στον καθορισμό ανώτατων ορίων για αυτά, όπως προβλέπεται επί του παρόντος σε πολλά κράτη μέλη.

Συνεπώς, η πρόταση συνάδει με την αρχή της επικουρικότητας.

Αρχή της αναλογικότητας

Η πρόταση είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας για τους ακόλουθους λόγους:

Η πρόταση δεν υπερβαίνει ό,τι είναι απολύτως αναγκαίο για την επίτευξη των στόχων της, δηλαδή για τη συμβολή στην ανάπτυξη μιας πανευρωπαϊκής αγοράς για τις πληρωμές, η οποία θα επιτρέψει στους καταναλωτές, στους εμπόρους λιανικής πώλησης και σε άλλες επιχειρήσεις να απολαμβάνουν πλήρως τα οφέλη της εσωτερικής αγοράς της ΕΕ όπως το ηλεκτρονικό εμπόριο. Αυτές οι βελτιωμένες δυνατότητες εισόδου πανευρωπαϊκών παραγόντων, περισσότερης καινοτομίας και αυξημένης ικανότητας για εθνικά (σε γενικές γραμμές φθηνότερα) συστήματα καρτών σε συνδυασμό με πιο περιορισμένη χρήση μετρητών, παρέχουν ευκαιρίες για τους εμπόρους λιανικής και τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών, ανεξάρτητα από το αν πρόκειται για τράπεζες ή νεοεισερχόμενους στην αγορά. Ο

αποτελεσματικός ανταγωνισμός σε αγορές συναλλαγών με κάρτες πληρωμών και πράξεων πληρωμών με κάρτες θα έχει ως αποτέλεσμα θετικά αποτελέσματα στην αγορά, ευρύτερη επιλογή παρόχων υπηρεσιών πληρωμών, συμπεριλαμβανομένων των πανευρωπαϊκών και καινοτόμων παραγόντων, και χαμηλότερο κόστος για τους εμπόρους λιανικής και τους καταναλωτές. Οι δαπάνες αυτές θα πρέπει με τη σειρά τους να μετακυλιστούν από τους εμπόρους στους καταναλωτές μέσω χαμηλότερων τιμών λιανικής.

Οι διατραπεζικές προμήθειες, ως εκ φύσεως, και τα ευρέως αποκλίνοντα επίπεδά τους αποτελούν εμπόδιο για την ολοκλήρωση της αγοράς και τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό, οι επιπτώσεις των οποίων ενισχύονται από μια σειρά επιχειρησιακών κανόνων που μειώνουν τη διαφάνεια για τους εμπόρους λιανικής και τους καταναλωτές, περιορίζοντας τη δυνατότητα για τους εμπόρους λιανικής να επιλέξουν έναν αποδέκτη σε άλλο κράτος μέλος, και να καθοδηγήσουν τους καταναλωτές προς αποδοτικότερα μέσα πληρωμών.

Βάσει των διαβουλεύσεων των ενδιαφερομένων μερών, όπως συνοψίζονται στην εκτίμηση επιπτώσεων, η Επιτροπή προτείνει ένα συνδυασμό μέτρων για την ενίσχυση της αποτελεσματικής λειτουργίας της αγοράς, καθορίζοντας τα ανώτατα επίπεδα των διατραπεζικών προμηθειών για τις διασυνοριακές συναλλαγές με χρεωστικές και πιστωτικές καταναλωτικές κάρτες (στο πρώτο στάδιο) και, σε ένα δεύτερο στάδιο, καθορίζοντας τα ανώτατα επίπεδα των διατραπεζικών προμηθειών επίσης για τις εγχώριες συναλλαγές με πιστωτικές και χρεωστικές καταναλωτικές κάρτες.

Η μη ρύθμιση θα άφηνε ανεπίλυτα τα προβλήματα της αυξημένης εξάρτησης από τους δύο διεθνείς παράγοντες της αγοράς με τη σταδιακή εξάλειψη των (γενικά φθηνότερων) εγχώριων συστημάτων καρτών. Οι οικονομίες κλίμακας και φάσματος για πιθανούς νεοεισερχόμενους και καινοτόμους παράγοντες σε πανευρωπαϊκό επίπεδο θα παρέμεναν περιορισμένες, ενώ οι έμποροι και οι καταναλωτές θα συνέχιζαν να πληρώνουν για την κατακερματισμένη και ακριβή αγορά πληρωμών της ΕΕ (περισσότερο από το 1% του ΑΕΠ της ΕΕ και 130 δισεκατομμύρια ετησίως, σύμφωνα με την ΕΚΤ). Αναθέτοντας τα εν λόγω ζητήματα σε δράσεις ενίσχυσης του ανταγωνισμού, ιδίως βάσει της MasterCard, η απόφαση είναι πιθανό να αργήσει για αρκετά έτη και πάντα θα αφορά κάθε περίπτωση χωριστά και επομένως δεν μπορεί να παράσχει ισότιμους όρους ανταγωνισμού.

Είναι αναγκαία και αναλογική η κάλυψη των εγχώριων συναλλαγών και όχι μόνο των διασυνοριακών συναλλαγών οι οποίες θα ωφελήσουν κυρίως τους μεγάλους εμπόρους λιανικής. Οι διασυνοριακές συναλλαγές μπορούν να αντιμετωπιστούν γρήγορα, να δημιουργήσουν ευκαιρίες για τους εμπόρους λιανικής ώστε να αναζητήσουν φθηνότερες διασυνοριακές υπηρεσίες αποδοχής και να παράσχουν κίνητρα σε εγχώριες τραπεζικές κοινότητες ή συστήματα να μειώσουν τις προμήθειες αποδοχής. Μια παρόμοια διαδικασία έλαβε πρόσφατα χώρα σε σχέση με τις άμεσες χρεώσεις. Ο κανονισμός για τον καθορισμό καταληκτικής ημερομηνίας μετάβασης στον EXΠΕ περιορίζει τις διατραπεζικές προμήθειες για τις άμεσες χρεώσεις, καταργώντας τις διασυνοριακές τραπεζικές προμήθειες για τις άμεσες χρεώσεις, επιτρέποντας ταυτόχρονα στις εγχώριες διατραπεζικές προμήθειες να παραμείνουν έως το 2017. Ως εκ τούτου και αντιμετωπίζοντας μια σειρά εμπόρων οι οποίοι μεταφέρουν τον αποδέκτη τους σε γειτονικές χώρες, οι τράπεζες έχουν δεσμευτεί να καταργήσουν τις διατραπεζικές προμήθειες για τις άμεσες χρεώσεις ήδη από την 1η Σεπτεμβρίου του 2013.^{13 14}

Ως συνέπεια των μονομερών υποχρεώσεων και δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο των διαδικασιών ανταγωνισμού, ένας μεγάλος αριθμός διασυνοριακών πράξεων

¹³ http://www.autoritedelaconurrence.fr/user/standard.php?id_rub=418&id_article=1895

¹⁴ http://www.autoritedelaconurrence.fr/user/standard.php?id_rub=418&id_article=1895

πληρωμών με κάρτες στην Ένωση πραγματοποιούνται ήδη, τηρώντας τα ανώτατα όρια διατραπεζικών προμηθειών που εφαρμόζονται στην πρώτη φάση του παρόντος κανονισμού. Αυτά τα στοιχεία μπορούν συνεπώς να εισαχθούν γρήγορα. Ωστόσο, οι εγχώριες διατραπεζικές προμήθειες πρέπει να τροποποιηθούν. Είναι επομένως αναγκαίο να παραχωρηθεί μια μεταβατική περίοδος για τις εγχώριες πράξεις πληρωμών. Επιπλέον, η πρόταση δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να διατηρούν ή να εισάγουν χαμηλότερα ανώτατα όρια ή μέτρα ισοδυνάμου αντικειμένου ή αποτελέσματος μέσω της εθνικής νομοθεσίας.

Επίσης, ο καθορισμός ανώτατων ορίων για τις διατραπεζικές προμήθειες μπορεί να ωφελήσει τους εμπόρους, οι οποίοι είναι πιθανότερο να μετακλίσουν τα εν λόγω οφέλη στους πελάτες τους σε σχέση με τις τράπεζες, δεδομένων των υφιστάμενων χαμηλών επιπέδων ανταγωνισμού και της μετάβασης στον τραπεζικό τομέα.

Την ίδια στιγμή, οι καταναλωτές πληρώνουν ήδη τις διατραπεζικές προμήθειες έμμεσα στις τιμές λιανικής, και οι καταναλωτές που χρησιμοποιούν μετρητά ή χρεωστικές κάρτες επιδοτούν επί του παρόντος τη χρήση ακριβότερων καρτών από άλλους καταναλωτές. Θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι η μείωση των διατραπεζικών προμηθειών θα ενθαρρύνει τις τράπεζες να αυξήσουν τα τέλη για τους κατόχους καρτών. Ωστόσο, δεν υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία για μια τέτοια σύνδεση. Τα τέλη που αφορούν τις κάρτες φαίνεται πως καθορίζονται πρωτίστως με βάση το επίπεδο του ανταγωνισμού στον τομέα των λιανικών τραπεζικών υπηρεσιών.

Αν και αυτή η πρόταση ευνοεί την ολοκλήρωση της αγοράς, την είσοδο στην αγορά και την ευημερία των καταναλωτών και των εμπόρων, οι αρνητικές επιπτώσεις για τους υπάρχοντες παρόχους υπηρεσιών πληρωμών και τις τράπεζες δεν είναι καθόλου βέβαιες. Ο καθορισμός ανώτατων ορίων διατραπεζικών προμηθειών σε αυτά τα επίπεδα αναμένεται να έχει θετικές επιπτώσεις στην αποδοχή καρτών από εμπόρους, ώστε να ενθαρρυνθούν οι καταναλωτές όσον αφορά την αυξημένη χρήση καρτών. Αυξήσεις του όγκου των συναλλαγών με κάρτα (μέσω μεγαλύτερης αποδοχής) και η εξοικονόμηση σε σχέση με το χειρισμό των μετρητών θα μπορούσε τουλάχιστον να αποζημιώσει εν μέρει τις τράπεζες για πιθανές απώλειες λόγω του καθορισμού ανώτατων ορίων στις διατραπεζικές προμήθειες. Άλλη εξοικονόμηση κόστους θα μπορούσε να προκύψει από τη μείωση των αναλήψεων μετρητών από ΑΤΜ.

Τα προβλεπόμενα ανώτατα όρια του 0,2 και 0,3% βασίζονται στη λεγόμενη «δοκιμή του αδιάφορου εμπόρου», η οποία προσδιορίζει το επίπεδο προμήθειας που θα ήταν διατεθειμένος να καταβάλει ένας έμπορος αν επρόκειτο να συγκρίνει το κόστος χρήσης της κάρτας πληρωμών του καταναλωτή με αυτό της πληρωμής χωρίς κάρτα πληρωμών (με μετρητά). Τα ποσοστά υπολογίστηκαν βάσει της εν λόγω δοκιμής, με τη χρήση στοιχείων που συνέλεξαν τέσσερις εθνικές κεντρικές τράπεζες. Τα ποσοστά αυτά έχουν γίνει αποδεκτά από τη Visa, τη MasterCard και από το γαλλικό εγχώριο σύστημα καρτών *Groupement Cartes Bancaires*. Η πρόταση είναι επομένως αναλογική με τους στόχους που προαναφέρθηκαν. Όλοι οι προτεινόμενοι κανόνες έχουν υποβληθεί σε μια δοκιμασία αναλογικότητας για τη διασφάλιση ενός κατάλληλου και αναλογικού κανονισμού.

Επιλογή νομικών μέσων

Προτεινόμενα μέσα: κανονισμός.

Άλλα μέσα δεν θα ήταν ενδεδειγμένα για τους ακόλουθους λόγους:

Τα επίπεδα διατραπεζικών προμηθειών και οι περιοριστικοί επιχειρησιακοί κανόνες απαιτούν τυποποίηση σε τεχνικό επίπεδο και την όσο το δυνατόν πληρέστερη εναρμόνιση. Αυτό συνηγορεί υπέρ ενός κανονισμού και όχι μιας οδηγίας. Επιπροσθέτως, λόγω του δικτυακού χαρακτήρα του κλάδου πληρωμών, περισσότερα από τα οφέλη του ΕΧΠΕ θα προκύψουν μόνο αφού ολοκληρωθεί η εγχώρια μετάβαση στα μέσα πληρωμών σε επίπεδο Ένωσης σε

όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Μία οδηγία με πιθανές διαφορετικές εθνικές εφαρμογές διατρέχει τον κίνδυνο της διαιώνισης του κατακερματισμού της τρέχουσας αγοράς πληρωμών. Τελικά, θα καθυστερούσε την μετάβαση λόγω του απαιτούμενου χρόνου για τη μεταφορά στα εθνικά δίκαια. Ως εκ τούτου, συνιστάται η χρήση του νομικού μέσου του κανονισμού για τη ρύθμιση των διατραπεζικών προμηθειών και των περιοριστικών επιχειρησιακών κανόνων στην αγορά πληρωμών με τη χρήση κάρτας και στις αγορές που πραγματοποιούνται με τη χρήση καρτών μέσω διαδικτύου ή μέσω κινητού τηλεφώνου.

Ο κανονισμός συνάδει με τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως την επιχειρηματική ελευθερία, το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου και πρέπει να εφαρμόζεται σύμφωνα με τα εν λόγω δικαιώματα και αρχές.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση δεν έχει καμία επίπτωση στον προϋπολογισμό της ΕΕ.

5. ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ρήτρα επανεξέτασης/αναθεώρησης/λήξης ισχύος

Η πρόταση περιλαμβάνει ρήτρα επανεξέτασης.

Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος

Η προτεινόμενη πράξη αφορά θέμα του ΕΟΧ και πρέπει, επομένως, να καλύπτει και τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο.

Λεπτομερής εξήγηση της πρότασης

Η ακόλουθη σύντομη σύνοψη στοχεύει στη διευκόλυνση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων σκιαγραφώντας το κύριο περιεχόμενο του κανονισμού.

Άρθρο 1 – Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής – ορίζει ότι ο κανονισμός αφορά κανόνες για τις διατραπεζικές προμήθειες σε σχέση με τις συναλλαγές με κάρτες πληρωμών και τις πράξεις πληρωμών με κάρτες εντός της ΕΕ, όταν ο δικαιούχος πληρωμής και ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών στη συναλλαγή πληρωμής είναι εγκατεστημένοι στην ΕΕ και οι επιχειρησιακοί κανόνες συνδέονται με τις εν λόγω συναλλαγές.

Το άρθρο 2 – ορισμοί – ευθυγραμμίζεται, στο μέτρο του δυνατού, με τους ορισμούς που χρησιμοποιούνται στην οδηγία αριθ. 2007/64/ΕΚ. Ωστόσο, δεδομένου του περιορισμένου πεδίου εφαρμογής του κανονισμού σε σύγκριση με την οδηγία σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών, ορισμένοι από αυτούς τους ορισμούς δεν έχουν προσαρμοστεί στις ανάγκες της παρούσας πρότασης.

Άρθρο 3 – (Μέγιστη διατραπεζική προμήθεια για τις διασυνοριακές συναλλαγές με καταναλωτικές χρεωστικές και πιστωτικές κάρτες) καθορίζει ανώτατα όρια 0,2% και 0,3% για τις διατραπεζικές προμήθειες στους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών για διασυνοριακές συναλλαγές με καταναλωτικές χρεωστικές και πιστωτικές κάρτες, για θέση σε ισχύ 2 μήνες μετά τη δημοσίευση.

Άρθρο 4 – (Μέγιστη διατραπεζική προμήθεια για όλες τις συναλλαγές με καταναλωτικές χρεωστικές και πιστωτικές κάρτες) καθορίζει ανώτατα όρια 0,2% και 0,3% για τις διατραπεζικές προμήθειες στους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών για την αξία της συναλλαγής με καταναλωτικές χρεωστικές και πιστωτικές κάρτες, για θέση σε ισχύ 2 μήνες μετά τη δημοσίευση.

Άρθρο 5 – (Απαγόρευση τελών καταστρατήγησης) ορίζει ότι για τους σκοπούς της εφαρμογής των ανώτατων ορίων σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 4, η καθαρή αποζημίωση για τις προμήθειες που έχουν εισπραχθεί και καταβληθεί μεταξύ του εκδότη και του συστήματος ενσωματώνονται στον υπολογισμό των καταβληθέντων και ληφθέντων διαπραπεζικών προμηθειών για τους σκοπούς της εκτίμησης πιθανής καταστρατήγησης.

Άρθρο 6 – (Αδειοδότηση) ορίζει ότι οι άδειες που χορηγούνται από τα συστήματα για σκοπούς έκδοσης ή απόκτησης δεν πρέπει να περιορίζονται σε μια συγκεκριμένη περιοχή, αλλά να καλύπτουν ολόκληρη την επικράτεια της Ένωσης

Άρθρο 7 – (Διαχωρισμός μεταξύ συστήματος και επεξεργασίας) ορίζει ότι θα πρέπει να έχει καθιερωθεί ένας οργανωτικός διαχωρισμός μεταξύ των συστημάτων και των φορέων που επεξεργάζονται τις συναλλαγές, και απαγορεύει εδαφικές διακρίσεις όσον αφορά τους κανόνες επεξεργασίας, αναθέτοντας ταυτόχρονα την τεχνική διαλειτουργικότητα των συστημάτων επεξεργασίας οντοτήτων

Άρθρο 8 – (Κάρτες πληρωμών με περισσότερα του ενός εμπορικά σήματα και επιλογή τρόπου πληρωμής) Το άρθρο αυτό ορίζει ότι ο εκδότης του μέσου πληρωμών αποφασίζει σχετικά με το αν η αίτηση πληρωμής μπορεί να ισχύει για την ίδια κάρτα ή το ίδιο πορτοφόλι. Η επιλογή του τρόπου πληρωμής που χρησιμοποιήθηκε εναπόκειται στον καταναλωτή και δεν μπορεί να προταθεί εκ των προτέρων από τον εκδότη μέσω αυτόματων μηχανισμών σε σχέση με το μέσο ή τον εξοπλισμό στο σημείο πώλησης.

Άρθρο 9 - (Μη μίξη) Το άρθρο αυτό διασαφηνίζει ότι οι αποδέκτριες τράπεζες πρέπει να προσφέρουν και να χρεώνουν τους δικαιούχους πληρωμής ξεχωριστά για τις διάφορες κατηγορίες και τα διαφορετικά εμπορικά σήματα των καρτών πληρωμών και να μην επιβάλλουν ενιαία τιμή, και να παρέχουν τις σχετικές πληροφορίες σχετικά με τα ποσά που ισχύουν για τις διάφορες κατηγορίες και τα εμπορικά σήματα.

Άρθρο 10 – (Κανόνας υποχρεωτικής αποδοχής όλων των καρτών) Το παρόν άρθρο διασαφηνίζει ότι τα συστήματα πληρωμών και οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών δεν μπορούν να επιβάλουν στον έμπορο να αποδεχτεί μια κατηγορία ή ένα εμπορικό σήμα αν αποδεχτεί μια άλλη κατηγορία ή ένα άλλο εμπορικό σήμα, εκτός εάν το εμπορικό σήμα ή η κατηγορία υπόκειται στην ίδια ρυθμιζόμενη διαπραπεζική προμήθεια με τα προηγούμενα. Για παράδειγμα, οι έμποροι που αποδέχονται καταναλωτικές χρεωστικές κάρτες δεν μπορούν να υποχρεωθούν να δεχτούν καταναλωτικές πιστωτικές κάρτες, αλλά μπορούν να υποχρεωθούν να δεχτούν άλλες καταναλωτικές χρεωστικές κάρτες.

Άρθρο 11 – (Κανόνες καθοδήγησης) Το παρόν άρθρο διευκρινίζει ότι τα συστήματα πληρωμών και τα συστήματα παρόχων υπηρεσιών πληρωμών δεν μπορούν να αποτρέψουν τους εμπόρους λιανικής από το να καθοδηγήσουν τους καταναλωτές προς τη χρήση συγκεκριμένων μέσων πληρωμών τα οποία προτιμά ο έμπορος λιανικής. Αυτό ισχύει με την επιφύλαξη των κανόνων περί εκπτώσεων και προσανξήσεων που θεσπίστηκαν στο πλαίσιο της οδηγίας σχετικά με τις υπηρεσίες πληρωμών και του άρθρου 19 της οδηγίας για τα δικαιώματα των καταναλωτών. Τα συστήματα πληρωμών και τα συστήματα των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών δεν μπορούν να αποτρέψουν τους εμπόρους λιανικής από το να ενημερώνουν τους καταναλωτές σχετικά με τις διαπραπεζικές προμήθειες και τις επιβαρύνσεις των εμπόρων.

Άρθρο 12 – (Ενημέρωση του δικαιούχου για μεμονωμένες συναλλαγές πληρωμών) αναφέρει τις πληροφορίες που ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών πρέπει να παρέχει στον έμπορο μετά την εκτέλεση μιας μεμονωμένης πράξης πληρωμής και προβλέπει τη δυνατότητα οι εν λόγω πληροφορίες να παρέχονται περιοδικά

Άρθρο 13 – Οι αρμόδιες αρχές ρυθμίζουν τις διαδικασίες για τον καθορισμό των εθνικών αρχών που είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή των διατάξεων του κανονισμού

Άρθρο 14 – (Κυρώσεις) απαιτεί από τα κράτη μέλη να θεσπίσουν κανόνες σχετικά με τις κυρώσεις σε περιπτώσεις παραβιάσεων των διατάξεων του κανονισμού και να ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με αυτές

Άρθρο 15 – (Εξωδικαστικές διαδικασίες υποβολής ενστάσεων και προσφυγών) απαιτεί από τα κράτη μέλη να θεσπίσουν συγκεκριμένες απαιτήσεις για την επίλυση διαφορών μεταξύ των δικαιούχων και των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών.

Άρθρο 16 – (Ρήτρα επανεξέτασης) τέσσερα έτη μετά την έναρξη ισχύος, κυρίως όσον αφορά το διαπραγματικό επίπεδο. Το άρθρο αυτό καθορίζει τους μηχανισμούς αξιολόγησης της αποτελεσματικής εφαρμογής των διατάξεων της οδηγίας και, εάν χρειαστεί, προτείνει αλλαγές.

Άρθρο 17 – (έναρξη ισχύος) αναφέρει την ημερομηνία κατά την οποία ο κανονισμός τίθεται σε ισχύ

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τις διαπραπειζικές προμήθειες για πράξεις πληρωμών με τη χρήση καρτών

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 114 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής¹⁵,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας¹⁶,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κατακερματισμός της εσωτερικής αγοράς είναι επιζήμιος για την ανταγωνιστικότητα, την ανάπτυξη και την απασχόληση εντός της Ένωσης. Η εξάλειψη των άμεσων και έμμεσων εμποδίων για την ορθή λειτουργία και την ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς για τις ηλεκτρονικές πληρωμές, χωρίς την ύπαρξη διακρίσεων μεταξύ εθνικών και διασυνοριακών πληρωμών, είναι απαραίτητη για την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.
- (2) Η οδηγία 2007/64/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁷ παρείχε τη νομική βάση για τη δημιουργία μιας ενωσιακής εσωτερικής αγοράς για τις πληρωμές, δεδομένου ότι διευκόλυνε σημαντικά τη δραστηριότητα των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών, με τη δημιουργία ενιαίων κανόνων όσον αφορά την παροχή των υπηρεσιών πληρωμών.
- (3) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 924/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁸ θέσπισε την αρχή ότι τα τέλη που καταβάλλουν οι χρήστες για τις διασυνοριακές πληρωμές σε ευρώ είναι τα ίδια με αυτά της αντίστοιχης πληρωμής

¹⁵ ΕΕ C , σ. .

¹⁶ ΕΕ C , σ. .

¹⁷ Οδηγία 2007/64/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2007 για τις υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, την τροποποίηση των οδηγιών 97/7/ΕΚ, 2002/65/ΕΚ, 2005/60/ΕΚ και 2006/48/ΕΚ και την κατάργηση της οδηγίας 97/5/ΕΚ (ΕΕ L 319 της 5.12.2007, σ. 1.).

¹⁸ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 924/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για τις διασυνοριακές πληρωμές στην Κοινότητα και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2560/2001 (ΕΕ L 266 της 9.10.2009, σ. 11)

εντός ενός κράτους μέλους, συμπεριλαμβανομένων των πληρωμών με κάρτα που καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό.

- (4) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 260/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁹ καθόρισε τους κανόνες για τη λειτουργία των μεταφορών πιστώσεων και τις άμεσες χρεώσεις σε ευρώ στην εσωτερική αγορά, αλλά εξαίρεσε τις πράξεις πληρωμών με κάρτες από το πεδίο εφαρμογής του.
- (5) Η οδηγία 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁰ εναρμονίζει ορισμένους κανόνες σχετικά με τις συμβάσεις που συνάπτονται μεταξύ καταναλωτών και εμπόρων, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων σχετικά με τα τέλη για τη χρήση μέσων πληρωμών, βάσει των οποίων τα κράτη μέλη οφείλουν να απαγορεύουν στους εμπόρους να χρεώνουν τους καταναλωτές, όσον αφορά τη χρήση ενός συγκεκριμένου μέσου πληρωμής, τέλη που υπερβαίνουν το κόστος που επιβαρύνει τον έμπορο για τη χρήση των εν λόγω μέσων.
- (6) Οι ασφαλείς, αποτελεσματικές, ανταγωνιστικές και καινοτόμες ηλεκτρονικές πληρωμές είναι ζωτικής σημασίας αν οι καταναλωτές, οι έμποροι λιανικής και οι εταιρείες μπορούν να απολαμβάνουν πλήρως τα οφέλη της εσωτερικής αγοράς, και όλο και περισσότερο, προκειμένου ο κόσμος να κινείται προς την κατεύθυνση του ηλεκτρονικού εμπορίου.
- (7) Η κατάρτιση της νομοθεσίας βρίσκεται σε εξέλιξη σε πολλά κράτη μέλη²¹ για τη ρύθμιση των διατραπεζικών προμηθειών, καλύπτοντας πολλά ζητήματα, συμπεριλαμβανομένων των ανώτατων ορίων των διατραπεζικών προμηθειών σε διάφορα επίπεδα, των εμπορικών τελών, των κανόνων υποχρεωτικής αποδοχής όλων των καρτών ή των μέτρων καθοδήγησης των καταναλωτών. Οι υφιστάμενες διοικητικές αποφάσεις σε ορισμένα κράτη μέλη διαφέρουν σημαντικά. Λόγω των επιβλαβών συνεπειών των διατραπεζικών προμηθειών για τους εμπόρους λιανικής και τους καταναλωτές, αναμένεται η περαιτέρω εισαγωγή κανονιστικών μέτρων σε εθνικό επίπεδο που αποσκοπεί στην αντιμετώπιση του επιπέδου αποκλίσεων των εν λόγω προμηθειών. Αυτά τα εθνικά μέτρα είναι πιθανό να οδηγήσουν σε σημαντικά εμπόδια για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς στον τομέα των καρτών, των πληρωμών με κάρτα μέσω διαδικτύου και κινητών τηλεφώνων και θα εμπόδιζαν επομένως την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών.
- (8) Οι κάρτες πληρωμών είναι το πιο συχνά χρησιμοποιούμενο μέσο πληρωμών για τις λιανικές αγορές. Ωστόσο, η ολοκλήρωση της αγοράς καρτών πληρωμών στην Ένωση απέχει ακόμα πολύ από την επίτευξή της, καθώς πολλές λύσεις πληρωμών δεν μπορούν να αναπτυχθούν πέρα από τα εθνικά τους σύνορα, ή εμποδίζεται η είσοδος στην αγορά νέων ενωσιακών παρόχων. Η μη ολοκλήρωση της αγοράς έχει σήμερα ως αποτέλεσμα την επιβολή υψηλότερων τιμών και λιγότερες επιλογές όσον αφορά τις υπηρεσίες πληρωμών για τους καταναλωτές και τους εμπόρους λιανικής, και πιο

¹⁹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 260/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαρτίου 2012, σχετικά με την καθιέρωση τεχνικών απαιτήσεων και επιχειρηματικών κανόνων για τις μεταφορές πίστωσης και τις άμεσες χρεώσεις σε ευρώ και με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 924/2009 (ΕΕ L 94 της 30.3.2012, σ. 22).

²⁰ Οδηγία 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών, την τροποποίηση της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 1999/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση της οδηγίας 85/577/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 97/7/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 304 της 22.11.2011, σ. 64).

²¹ Ιταλία, Ουγγαρία, Πολωνία και Ηνωμένο Βασίλειο.

περιορισμένες ευκαιρίες ώστε να επωφεληθούν από την εσωτερική αγορά. Υπάρχει επομένως η ανάγκη να αρθούν τα εμπόδια για την αποτελεσματική λειτουργία της αγοράς καρτών, συμπεριλαμβανομένων των κινητών και ηλεκτρονικών πληρωμών οι οποίες βασίζονται σε συναλλαγές με κάρτα που εξακολουθούν να θέτουν εμπόδια στην ανάπτυξη μιας πλήρως ολοκληρωμένης αγοράς.

- (9) Για να είναι σε θέση η εσωτερική αγορά να λειτουργεί αποτελεσματικά, θα πρέπει να προάγεται και να διευκολύνεται η χρήση ηλεκτρονικών συναλλαγών προς όφελος των εμπόρων λιανικής και των καταναλωτών. Οι κάρτες και άλλες ηλεκτρονικές πληρωμές μπορούν να χρησιμοποιηθούν με πιο ευέλικτο τρόπο, συμπεριλαμβανομένων των δυνατοτήτων πληρωμής μέσω διαδικτύου προκειμένου να αξιοποιηθεί η εσωτερική αγορά και το ηλεκτρονικό εμπόριο, ενώ οι ηλεκτρονικές πληρωμές παρέχουν επίσης στους εμπόρους λιανικής δυνητικά ασφαλείς πληρωμές. Οι συναλλαγές με κάρτες και οι πράξεις πληρωμών με κάρτες αντί της χρήσης μετρητών θα μπορούσαν επομένως να είναι επωφελείς για τους εμπόρους λιανικής και τους καταναλωτές, υπό την προϋπόθεση ότι οι προμήθειες για τη χρήση των συστημάτων πληρωμών έχουν καθοριστεί σε ένα οικονομικά αποδοτικό επίπεδο, συμβάλλοντας ταυτόχρονα στην καινοτομία και στην είσοδο νέων παρόχων στην αγορά.
- (10) Μία από τις βασικές πρακτικές που εμποδίζουν τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς στις συναλλαγές με κάρτες πληρωμών και στις πράξεις πληρωμών με κάρτες είναι η ευρεία εφαρμογή των διατραπεζικών προμηθειών, οι οποίες στα περισσότερα κράτη μέλη δεν υπόκεινται σε καμία νομοθεσία. Πρόκειται για διατραπεζικές προμήθειες που εφαρμόζονται συνήθως μεταξύ των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών απόκτησης κάρτας και των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών έκδοσης κάρτας που ανήκουν σε ένα ορισμένο σύστημα καρτών. Οι διατραπεζικές προμήθειες αποτελούν το βασικό μέρος των τελών που επιβάλλονται στους εμπόρους από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών απόκτησης κάρτας για κάθε συναλλαγή με κάρτα. Οι έμποροι με τη σειρά τους ενσωματώνουν το εν λόγω κόστος στις γενικές τιμές των αγαθών και των υπηρεσιών. Ο ανταγωνισμός μεταξύ των συστημάτων καρτών φαίνεται στην πράξη να αποσκοπεί σε μεγάλο βαθμό στο να πείσει όσον το δυνατόν περισσότερους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών έκδοσης κάρτας (πχ. τράπεζες) να εκδίδουν τις κάρτες τους, γεγονός το οποίο συνήθως οδηγεί σε *υψηλότερες* και όχι *χαμηλότερες* προμήθειες στην αγορά, σε αντίθεση με τη διορθωτική επίδραση του ανταγωνισμού της συνήθους τιμής σε μια οικονομία της αγοράς. Η ρύθμιση των διατραπεζικών προμηθειών θα μπορούσε να βελτιώσει τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.
- (11) Η υπάρχουσα μεγάλη ποικιλία των διατραπεζικών προμηθειών και του επιπέδου τους εμποδίζει την εμφάνιση «νέων» ενωσιακών παραγόντων με βάση επιχειρηματικά μοντέλα με χαμηλότερες διατραπεζικές προμήθειες, σε βάρος δυνητικών οικονομικών κλίμακας και φάσματος και την επακόλουθη βελτίωση της αποτελεσματικότητάς τους. Αυτό έχει αρνητικές επιπτώσεις στους εμπόρους λιανικής και στους καταναλωτές και εμποδίζει την καινοτομία. Καθώς οι ενωσιακοί παράγοντες θα πρέπει να προσφέρουν στις τράπεζες έκδοσης τουλάχιστον το υψηλότερο επίπεδο διατραπεζικών προμηθειών που επικρατεί στην αγορά στην οποία επιθυμούν να εισέλθουν, αυτό έχει επίσης ως αποτέλεσμα το συνεχή κατακερματισμό της αγοράς. Τα υφιστάμενα εγχώρια συστήματα με χαμηλότερες ή μηδενικές διατραπεζικές προμήθειες μπορεί επίσης να αναγκαστούν να αποσυρθούν από την αγορά λόγω της πίεσης από τις τράπεζες να επιτύχουν υψηλότερα έσοδα από τις διατραπεζικές προμήθειες. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα οι καταναλωτές και οι έμποροι να αντιμετωπίζουν περιορισμένες επιλογές, υψηλότερες τιμές και χαμηλότερη ποιότητα υπηρεσιών πληρωμών, ενώ η

δυνατότητά τους να χρησιμοποιούν ενωσιακές λύσεις πληρωμών είναι περιορισμένη. Επιπλέον, οι έμποροι λιανικής δεν μπορούν να ξεπεράσουν τις διαφορές των προμηθειών κάνοντας χρήση των υπηρεσιών αποδοχής καρτών που προσφέρονται από τις τράπεζες σε άλλα κράτη μέλη. Ειδικοί κανόνες που εφαρμόζονται από τα συστήματα πληρωμών απαιτούν την εφαρμογή της διατραπεζικής προμήθειας του «σημείου πώλησης» (χώρα του εμπόρου λιανικής) για κάθε πράξη πληρωμών. Αυτό εμποδίζει τις αποδέκτριες τράπεζες να προσφέρουν επιτυχώς τις υπηρεσίες τους σε διασυνοριακή βάση. Εμποδίζει επίσης τους εμπόρους λιανικής να μειώσουν το κόστος πληρωμών προς όφελος των καταναλωτών.

- (12) Η εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας από την Επιτροπή και τις εθνικές αρμόδιες αρχές δεν κατάφερε να αντιμετωπίσει αυτήν την κατάσταση.
- (13) Ως εκ τούτου, για να αποφευχθεί ο κατακερματισμός της εσωτερικής αγοράς και οι σημαντικές στρεβλώσεις του ανταγωνισμού μέσω αποκλινόντων νόμων και διοικητικών αποφάσεων, υπάρχει ανάγκη, σύμφωνα με το άρθρο 114 της ΣΛΕΕ, να ληφθούν μέτρα για την αντιμετώπιση του προβλήματος των υψηλών και αποκλινουσών διατραπεζικών προμηθειών, για να επιτραπεί στους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών να παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε διασυνοριακή βάση και στους καταναλωτές και τους εμπόρους να χρησιμοποιούν διασυνοριακές υπηρεσίες.
- (14) Η εφαρμογή του παρόντος κανονισμού δεν θίγει την εφαρμογή των ενωσιακών και των εθνικών κανόνων ανταγωνισμού. Δεν θα πρέπει να εμποδίζει τα κράτη μέλη να διατηρούν ή να εισάγουν χαμηλότερα ανώτατα όρια ή μέτρα ισοδυνάμου αντικειμένου ή αποτελέσματος μέσω της εθνικής νομοθεσίας.
- (15) Ο παρών κανονισμός ακολουθεί μια σταδιακή προσέγγιση. Κατά πρώτον, είναι απαραίτητο να ληφθούν μέτρα για τη διευκόλυνση της διασυνοριακής έκδοσης και αποδοχής των συναλλαγών με κάρτες πληρωμών. Το να επιτραπεί στους εμπόρους να επιλέξουν έναν αποδέκτη εκτός του δικού τους κράτους μέλους («διασυνοριακή αποδοχή συναλλαγών») και το να επιβληθεί ένα ανώτατο επίπεδο διασυνοριακών διατραπεζικών προμηθειών για τις αποδεχθείσες διασυνοριακές συναλλαγές, θα μπορούσε να παράσχει την απαραίτητη νομική σαφήνεια. Επιπλέον, οι άδειες για την έκδοση ή αποδοχή μέσων πληρωμών θα πρέπει να ισχύουν χωρίς γεωγραφικούς περιορισμούς εντός της Ένωσης. Τα μέτρα αυτά θα διευκολύνουν την ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς για πληρωμές με κάρτα, μέσω του διαδικτύου και μέσω κινητού τηλεφώνου, προς όφελος των καταναλωτών και των εμπόρων λιανικής.
- (16) Ως συνέπεια των μονομερών υποχρεώσεων και δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο των διαδικασιών ανταγωνισμού, εκτελείται ήδη ένας μεγάλος αριθμός διασυνοριακών συναλλαγών πληρωμών με κάρτες στην Ένωση, τηρώντας τα ανώτατα όρια διατραπεζικών προμηθειών που εφαρμόζονται στην πρώτη φάση του παρόντος κανονισμού. Ως εκ τούτου, οι διατάξεις σχετικά με τις πράξεις αυτές θα πρέπει να τεθούν γρήγορα σε ισχύ, δημιουργώντας ευκαιρίες για τους εμπόρους λιανικής να αναζητήσουν φθηνότερες διασυνοριακές υπηρεσίες αποδοχής συναλλαγών, και παρέχοντας κίνητρα στις εγχώριες τραπεζικές κοινότητες ή συστήματα να μειώσουν τις προμήθειες αποδοχής συναλλαγών.
- (17) Για τις εγχώριες συναλλαγές, είναι αναγκαίο να προβλεφθεί μια μεταβατική περίοδος, ώστε να παρασχεθεί στους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών και στα συστήματα πληρωμών χρόνος για να προσαρμοστούν στις νέες απαιτήσεις. Ως εκ τούτου, έπειτα από μια περίοδο δύο ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού και με στόχο την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς για τις πληρωμές με κάρτα, τα ανώτατα όρια των διατραπεζικών προμηθειών για τις συναλλαγές με καταναλωτικές

κάρτες πρέπει να επεκταθούν ώστε να καλύπτουν τόσο τις διασυνοριακές όσο και τις εγχώριες πληρωμές.

- (18) Προκειμένου να διευκολυνθεί η διασυνοριακή αποδοχή, όλες οι (διασυνοριακές και εγχώριες) συναλλαγές με «καταναλωτικές» κάρτες άμεσης χρέωσης και πράξεις πληρωμών με κάρτες θα έχουν μέγιστη διατραπεζική προμήθεια 0,20% και όλες οι (διασυνοριακές και εγχώριες) συναλλαγές με «καταναλωτικές» πιστωτικές κάρτες και πράξεις πληρωμών με κάρτες που βασίζονται στις εν λόγω συναλλαγές θα πρέπει να έχουν μέγιστη διατραπεζική προμήθεια 0,30%.
- (19) Τα εν λόγω ανώτατα επίπεδα βασίζονται στη λεγόμενη «δοκιμή του αδιάφορου εμπόρου» που αναπτύχθηκε στην οικονομική βιβλιογραφία, η οποία προσδιορίζει το επίπεδο προμήθειας που θα ήταν διατεθειμένος να καταβάλει ένας έμπορος αν επρόκειτο να συγκρίνει το κόστος πληρωμής μέσω της χρήσης κάρτας πληρωμών με αυτό της πληρωμής χωρίς κάρτα πληρωμών (με μετρητά) (λαμβάνοντας υπόψη την προμήθεια για την υπηρεσία που καταβάλλεται στις αποδέκτριες τράπεζες, δηλ. τις επιβαρύνσεις των εμπόρων που προστίθενται στη διατραπεζική προμήθεια). Ενθαρρύνει συνεπώς τη χρήση αποτελεσματικών μέσων πληρωμών μέσω της προώθησης των καρτών που παρέχουν υψηλότερα συναλλακτικά οφέλη, εμποδίζοντας ταυτόχρονα δυσανάλογες εμπορικές προμήθειες, οι οποίες θα επέβαλαν κρυφό κόστος σε άλλους καταναλωτές. Σε άλλη περίπτωση θα μπορούσαν να προκύψουν υπερβολικές εμπορικές προμήθειες λόγω των συλλογικών ρυθμίσεων διατραπεζικών προμηθειών, καθώς οι έμποροι διστάζουν να απορρίψουν δαπανηρά μέσα πληρωμών με τον φόβο απώλειας πελατών. Η εμπειρία έχει δείξει ότι τα επίπεδα αυτά είναι αναλογικά, δεδομένου ότι δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τη λειτουργία των διεθνών συστημάτων καρτών και παρόχων υπηρεσιών πληρωμών. Παρέχουν επίσης οφέλη για τους εμπόρους λιανικής και τους καταναλωτές και παρέχουν ασφάλεια δικαίου.
- (20) Ο παρών κανονισμός πρέπει να καλύπτει όλες τις συναλλαγές στις οποίες ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή και ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου είναι εγκατεστημένοι στην Ένωση.
- (21) Σύμφωνα με την αρχή της τεχνολογικής ουδετερότητας που ορίζεται στο Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να ισχύει για τις πράξεις πληρωμών με κάρτα ανεξάρτητα από το περιβάλλον στο οποίο πραγματοποιείται αυτή η συναλλαγή, μεταξύ άλλων μέσω ηλεκτρονικών, μη ηλεκτρονικών και κινητών μέσων και υπηρεσιών πληρωμών λιανικής πώλησης.
- (22) Οι συναλλαγές με κάρτες πληρωμών πραγματοποιούνται συνήθως βάσει δύο βασικών επιχειρηματικών μοντέλων, τα λεγόμενα τριμερή συστήματα καρτών (κάτοχος κάρτας – σύστημα αποδοχής και έκδοσης – έμπορος) και τετραμερή συστήματα καρτών (κάτοχος κάρτας – εκδότης τράπεζα – αποδέκτης τράπεζα – έμπορος). Πολλά τετραμερή συστήματα καρτών πληρωμών χρησιμοποιούν σαφείς διατραπεζικές προμήθειες, κυρίως πολυμερείς. Οι διατραπεζικές προμήθειες (προμήθειες που καταβάλλονται από αποδέκτριες τράπεζες για την παροχή κινήτρων έκδοσης και χρήσης καρτών) είναι σιωπηρές στα τριμερή συστήματα καρτών πληρωμών. Για την αναγνώριση της ύπαρξης σιωπηρών διατραπεζικών προμηθειών και για τη συμβολή στη δημιουργία ίσων όρων ανταγωνισμού, τα τριμερή συστήματα καρτών πληρωμών που χρησιμοποιούν παρόχους υπηρεσιών πληρωμών ως εκδότες ή αποδέκτες θα πρέπει να θεωρούνται τετραμερή συστήματα καρτών πληρωμών και πρέπει να ακολουθούν τους ίδιους κανόνες, ενώ η διαφάνεια και άλλα μέτρα που σχετίζονται με τους επιχειρησιακούς κανόνες πρέπει να εφαρμόζονται σε όλους τους παρόχους.

- (23) Είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι οι διατάξεις σχετικά με τις διατραπεζικές προμήθειες που πρέπει να καταβληθούν ή να εισπραχθούν από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών δεν θα καταστρατηγηθούν από εναλλακτικές ροές προμηθειών στους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών έκδοσης. Για να αποφευχθεί κάτι τέτοιο, η «καθαρή αποζημίωση» των προμηθειών που έχουν καταβληθεί και εισπραχθεί από τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών έκδοσης από ένα σύστημα πληρωμών με κάρτα, θα πρέπει να θεωρείται ως η διατραπεζική προμήθεια. Κατά τον υπολογισμό των διατραπεζικών προμηθειών, για τον σκοπό του ελέγχου όσον αφορά το αν υφίσταται καταστρατήγηση, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό των πληρωμών ή άλλα κίνητρα που παρέχονται σε έναν πάροχο υπηρεσιών πληρωμών έκδοσης από ένα σύστημα καρτών πληρωμών σε σχέση με τις ρυθμιζόμενες συναλλαγές μείον τα τέλη που καταβάλλονται από τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών έκδοσης στο σύστημα. Οι πληρωμές, τα κίνητρα και οι προμήθειες που εξετάζονται θα μπορούσαν να είναι άμεσα (δηλαδή να βασίζονται στον όγκο ή να αφορούν τη συναλλαγή) ή έμμεσα (περιλαμβάνοντας κίνητρα εμπορικής προώθησης, δώρα, εκπτώσεις για την επίτευξη ορισμένου όγκου συναλλαγών).
- (24) Οι καταναλωτές συνήθως δεν είναι ενημερωμένοι όσον αφορά τις προμήθειες που καταβάλλονται από τους εμπόρους για το μέσο πληρωμής που χρησιμοποιούν. Ταυτόχρονα, μια σειρά από πρακτικές που εφαρμόζονται για την παροχή κινήτρων από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών έκδοσης (όπως ταξιδιωτικά δελτία, πριμοδοτήσεις, εκπτώσεις, αντίστροφες χρεώσεις, δωρεάν ασφάλιση, κ.λπ.), μπορούν να στρέψουν τους καταναλωτές προς τη χρήση μέσων πληρωμών που συνεπάγονται υψηλές προμήθειες για τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών έκδοσης. Για να αντιμετωπιστεί κάτι τέτοιο, τα μέτρα που επιβάλλουν περιορισμούς στις διατραπεζικές προμήθειες θα πρέπει να ισχύουν μόνο για τις κάρτες πληρωμών που έχουν καταστεί μαζικά προϊόντα και οι έμποροι γενικά δυσκολεύονται να μην δεχτούν, λόγω της ευρείας έκδοσης και της χρήσης τους (π.χ. καταναλωτικές χρεωστικές και πιστωτικές κάρτες). Προκειμένου να ενισχυθεί η αποτελεσματική λειτουργία της αγοράς στα μη ρυθμιζόμενα τμήματα του τομέα και για τον περιορισμό της μεταφοράς δραστηριοτήτων από τα ρυθμιζόμενα στα μη ρυθμιζόμενα τμήματα του τομέα, είναι απαραίτητο να εγκριθεί μια σειρά μέτρων, συμπεριλαμβανομένου του διαχωρισμού του συστήματος και των υποδομών, της καθοδήγησης του πληρωτή από τον δικαιούχο πληρωμής και να επιτραπεί η επιλεκτική αποδοχή μέσων πληρωμών από τον δικαιούχο πληρωμής.
- (25) Ο διαχωρισμός των συστημάτων και των υποδομών θα πρέπει να επιτρέψει σε όλους τους φορείς επεξεργασίας να ανταγωνίζονται για τους πελάτες των συστημάτων. Δεδομένου ότι το κόστος της επεξεργασίας αποτελεί σημαντικό τμήμα του συνολικού κόστους της αποδοχής καρτών, είναι σημαντικό αυτό το τμήμα της αλυσίδας αξίας να είναι ανοικτό για τον αποδοτικό ανταγωνισμό. Βάσει του διαχωρισμού συστημάτων και υποδομών, τα συστήματα καρτών και οι φορείς επεξεργασίας πρέπει να είναι ανεξάρτητα από την άποψη της νομικής μορφής, της οργάνωσης και της διαδικασίας λήψης αποφάσεων. Δεν πρέπει να εισάγουν διακρίσεις, για παράδειγμα, παρέχοντας αμοιβαία προτιμησιακή μεταχείριση ή προνομιακές πληροφορίες που δεν είναι στη διάθεση των ανταγωνιστών τους στο αντίστοιχο τμήμα της αγοράς τους, επιβάλλοντας υπερβολικές απαιτήσεις πληροφόρησης σχετικά με τον ανταγωνιστή τους στο αντίστοιχο τμήμα της αγοράς τους, προβαίνοντας σε διεπιδοτήσεις των αντίστοιχων δραστηριοτήτων τους ή έχοντας κοινές διοικητικές διαδικασίες. Τέτοιες πρακτικές διακρίσεων συμβάλλουν στον κατακερματισμό της αγοράς, επηρεάζουν αρνητικά την είσοδο νέων παραγόντων στην αγορά και αποτρέπουν την ανάδυση ενωσιακών παραγόντων, και ως εκ τούτου, εμποδίζουν την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς

στον τομέα των πληρωμών με κάρτα, μέσω διαδικτύου και μέσω κινητού τηλεφώνου, σε βάρος των εμπόρων λιανικής και των καταναλωτών.

- (26) Οι κανόνες των συστημάτων που εφαρμόζονται από τα συστήματα πληρωμών με κάρτα και οι πρακτικές που εφαρμόζονται από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών τείνουν να κρατούν τους εμπόρους και τους καταναλωτές σε άγνοια όσον αφορά τις διαφορές προμήθειας και μειώνουν τη διαφάνεια της αγοράς, για παράδειγμα μέσω της «μίξης» προμηθειών ή μέσω της απαγόρευσης των εμπόρων να επιλέγουν φθηνότερο εμπορικό σήμα καρτών που εκδίδονται από κοινού ή κατευθύνοντας τους καταναλωτές να χρησιμοποιούν αυτές τις φθηνότερες κάρτες. Ακόμη και αν οι έμποροι γνωρίζουν το διαφορετικό κόστος, οι κανόνες των συστημάτων συνήθως τους εμποδίζουν να καταβάλλουν προσπάθειες για τη μείωση των προμηθειών.
- (27) Τα μέσα πληρωμών συνεπάγονται διαφορετικό κόστος για τον δικαιούχο πληρωμής, καθώς ορισμένα μέσα είναι περισσότερο ακριβά από άλλα. Εκτός από την περίπτωση που ένα μέσο πληρωμών επιβάλλεται από το νόμο για ορισμένες κατηγορίες πληρωμών ή δεν μπορεί να απορριφθεί λόγω του καθεστώτος νομίμου χρήματος, ο δικαιούχος πληρωμής πρέπει να έχει την ελευθερία να κατευθύνει τους πληρωτές προς τη χρήση ενός συγκεκριμένου μέσου πληρωμών. Τα συστήματα καρτών και οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών επιβάλλουν πολλούς περιορισμούς όσον αφορά τους δικαιούχους πληρωμής από την άποψη αυτή, παραδείγματα των οποίων περιλαμβάνουν περιορισμούς σχετικά με την άρνηση του δικαιούχου των συγκεκριμένων μέσων πληρωμής για χαμηλά ποσά, σχετικά με την παροχή πληροφοριών στον πληρωτή για τις προμήθειες που επιβάλλονται στον δικαιούχο πληρωμής για ειδικά μέσα πληρωμών ή τον περιορισμό που επιβλήθηκε στον δικαιούχο πληρωμής όσον αφορά τον αριθμό των ταμείων στο κατάστημά του που αποδέχονται τα συγκεκριμένα μέσα πληρωμής. Οι εν λόγω περιορισμοί πρέπει να καταργηθούν.
- (28) Σύμφωνα με το άρθρο 55 της πρότασης COM (2013)547 ο δικαιούχος πληρωμής μπορεί να κατευθύνει τον πληρωτή προς τη χρήση συγκεκριμένου μέσου πληρωμής. Ωστόσο, ο δικαιούχος πληρωμής δεν πρέπει να απαιτήσει χρεώσεις για τη χρήση μέσων πληρωμών των οποίων οι διαπραγματευτικές προμήθειες ρυθμίζονται το πλαίσιο του πεδίου του παρόντος κανονισμού, καθώς σε αυτές τις περιπτώσεις τα πλεονεκτήματα της υπερχρέωσης καθίστανται περιορισμένα περιπλέκοντας παράλληλα την αγορά.
- (29) Ο κανόνας υποχρεωτικής αποδοχής όλων των καρτών αποτελεί διπλή υποχρέωση που επιβάλλεται από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών έκδοσης και από τα συστήματα καρτών πληρωμών σε δικαιούχους πληρωμής, ώστε, αφενός, να αποδεχτούν όλες τις κάρτες του ίδιου εμπορικού σήματος (στοιχείο «αποδοχή όλων των προϊόντων»), ανεξαρτήτως του διαφορετικού κόστους αυτών των καρτών, και αφετέρου ανεξαρτήτως της μεμονωμένης εκδότριας τράπεζας η οποία έχει εκδώσει την κάρτα (στοιχείο «αποδοχή όλων των εκδοτών»). Είναι προς το συμφέρον του καταναλωτή από την ίδια κατηγορία καρτών να μην υπάρχει διάκριση από την πλευρά του δικαιούχου όσον αφορά τους εκδότες ή τους κατόχους καρτών, και τα συστήματα πληρωμών και οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών μπορούν να τους επιβάλουν μια τέτοια υποχρέωση. Ως εκ τούτου, αν και το στοιχείο «αποδοχή όλων των εκδοτών» του κανόνα υποχρεωτικής αποδοχής όλων των καρτών αποτελεί δικαιολογημένο κανόνα στο πλαίσιο ενός συστήματος καρτών πληρωμών, δεδομένου ότι εμποδίζει τους δικαιούχους πληρωμής να εισάγουν διακρίσεις μεταξύ μεμονωμένων τραπεζών οι οποίες έχουν εκδώσει μια κάρτα, το στοιχείο «αποδοχή όλων των προϊόντων» αποτελεί ουσιαστικά πρακτική δέσμευση που έχει ως αποτέλεσμα την αποδοχή

καρτών χαμηλών προμηθειών με την εξίσου αποδοχή καρτών υψηλών προμηθειών. Η αφαίρεση του στοιχείου «αποδοχή όλων των προϊόντων» από τον κανόνα υποχρεωτικής αποδοχής όλων των καρτών θα επιτρέψει στους εμπόρους να περιορίσουν την επιλογή των καρτών πληρωμών που προσφέρουν σε κάρτες χαμηλού(-ότερου) κόστους μόνο, γεγονός το οποίο θα ωφελήσει επίσης τους καταναλωτές μέσω του μειωμένου κόστους για τους εμπόρους. Οι έμποροι που δέχονται χρεωστικές κάρτες δεν θα είναι σε αυτήν την περίπτωση υποχρεωμένοι να δέχονται και πιστωτικές κάρτες και αυτοί που δέχονται πιστωτικές κάρτες δεν θα είναι υποχρεωμένοι να δέχονται εμπορικές κάρτες. Ωστόσο, για την προστασία του καταναλωτή και της δυνατότητάς του να χρησιμοποιεί κάρτες πληρωμών όσο το δυνατόν πιο συχνά, οι έμποροι πρέπει να υποχρεωθούν να δέχονται όλες τις κάρτες που υπόκεινται στην ίδια ρυθμιζόμενη διαπραγματευτική προμήθεια. Ένας τέτοιος περιορισμός θα μπορούσε επίσης να οδηγήσει σε ένα πιο ανταγωνιστικό περιβάλλον για κάρτες με διαπραγματευτικές προμήθειες που δεν ρυθμίζονται από τον παρόντα κανονισμό, καθώς οι έμποροι μπορούν να αποκτήσουν μεγαλύτερη διαπραγματευτική δύναμη όσον αφορά τις συνθήκες υπό τις οποίες μπορούν να δεχτούν τέτοιες κάρτες.

- (30) Για την αποτελεσματική λειτουργία των περιορισμών όσον αφορά τον κανόνα υποχρεωτικής αποδοχής όλων των καρτών, είναι απαραίτητες ορισμένες πληροφορίες. Πρώτον, οι δικαιούχοι πρέπει να έχουν τα μέσα να προσδιορίσουν τις διαφορετικές κατηγορίες καρτών. Ως εκ τούτου, οι διαφορετικές κατηγορίες θα πρέπει να είναι αναγνωρίσιμες με ευδιάκριτο και ηλεκτρονικό τρόπο στη συσκευή. Δεύτερον, ο πληρωτής θα πρέπει επίσης να είναι ενημερωμένος σχετικά με την αποδοχή του/των μέσου(-ων) πληρωμών του σε ένα δεδομένο σημείο πώλησης. Είναι απαραίτητο κάθε περιορισμός της χρήσης ενός δεδομένου εμπορικού σήματος να ανακοινώνεται από τον δικαιούχο πληρωμής στον πληρωτή την ίδια στιγμή και υπό τις ίδιες συνθήκες με τις πληροφορίες ότι ένα συγκεκριμένο εμπορικό σήμα είναι αποδεκτό.
- (31) Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι είναι δυνατή η αποκατάσταση στις περιπτώσεις όπου ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόστηκε σωστά, ή στις περιπτώσεις όπου προκύπτουν διαφορές μεταξύ των χρηστών των υπηρεσιών πληρωμών και των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών, τα κράτη μέλη πρέπει να θεσπίζουν κατάλληλες και αποτελεσματικές εξωδικαστικές διαδικασίες καταγγελιών και προσφυγών. Τα κράτη μέλη πρέπει να θεσπίσουν κανόνες σχετικά με τις κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παραβίασης του παρόντος κανονισμού και πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι εν λόγω κυρώσεις είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές, καθώς και ότι εφαρμόζονται.
- (32) Δεδομένου ότι οι στόχοι του παρόντος κανονισμού, ήτοι ο καθορισμός ενιαίων απαιτήσεων για τις συναλλαγές με κάρτες πληρωμών και πράξεις πληρωμών με κάρτες μέσω διαδικτύου και κινητών τηλεφώνων, δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη και μπορούν συνεπώς, λόγω της κλίμακας της δράσης, να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση μπορεί να θεσπίζει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως καθορίζεται στο εν λόγω άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών.
- (33) Ο κανονισμός συνάδει με τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κυρίως το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου, την επιχειρηματική ελευθερία, την προστασία των καταναλωτών και πρέπει να εφαρμόζεται σύμφωνα με τα εν λόγω δικαιώματα και αρχές.

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός θεσπίζει ενιαίες τεχνικές και επιχειρηματικές απαιτήσεις για τις συναλλαγές με κάρτες πληρωμών που πραγματοποιούνται στην Ένωση, στις οποίες ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή και ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου είναι εγκατεστημένοι στην Ένωση.
2. Ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται στα μέσα πληρωμών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο σε ένα περιορισμένο δίκτυο που αποσκοπεί στην αντιμετώπιση συγκεκριμένων αναγκών, μέσω μέσων πληρωμών που πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο περιοριστικά, διότι επιτρέπουν στον συγκεκριμένο κάτοχο του μέσου να αποκτήσει αγαθά ή υπηρεσίες μόνο στις εγκαταστάσεις του εκδότη, εντός περιορισμένου δικτύου παρόχων υπηρεσιών που έχουν άμεση εμπορική συμφωνία με κάποιον επαγγελματία εκδότη, είτε διότι μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο για την απόκτηση περιορισμένου φάσματος αγαθών ή υπηρεσιών.
3. Το κεφάλαιο II δεν εφαρμόζεται στις ακόλουθες περιπτώσεις:
 - α) συναλλαγές με εμπορικές κάρτες,
 - β) αναλήψεις μετρητών σε μηχανήματα αυτόματης ανάληψης και,
 - γ) συναλλαγές με κάρτες που έχουν εκδοθεί από τριμερή συστήματα καρτών πληρωμών.
4. Το άρθρο 7 δεν ισχύει για τριμερή συστήματα καρτών πληρωμών.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- (1) ως «αποδέκτης» νοείται ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών που συνάπτει σύμβαση άμεσα ή έμμεσα με έναν δικαιούχο για την επεξεργασία των συναλλαγών πληρωμών του δικαιούχου·
- (2) ως «εκδότης» νοείται ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών που συνάπτει σύμβαση άμεσα ή έμμεσα με έναν πληρωτή για την επεξεργασία και τον διακανονισμό των συναλλαγών πληρωμών του πληρωτή·
- (3) ως «καταναλωτής» νοείται κάθε φυσικό πρόσωπο το οποίο, όσον αφορά τις συμβάσεις υπηρεσιών πληρωμών που καλύπτει ο παρών κανονισμός, ενεργεί για λόγους οι οποίοι δεν εμπίπτουν στην εμπορική, επιχειρηματική, ή επαγγελματική του δραστηριότητα·
- (4) ως «συναλλαγή με χρεωστική κάρτα» νοείται μια συναλλαγή πληρωμής με κάρτα συμπεριλαμβανομένων των προπληρωμένων καρτών που συνδέονται με τρεχούμενο ή καταθετικό λογαριασμό στον οποίο μια συναλλαγή χρεώνεται σε λιγότερο από 48 ώρες αφού εγκριθεί/πραγματοποιηθεί η συναλλαγή·

- (5) ως «συναλλαγή με πιστωτική κάρτα» νοείται μια συναλλαγή πληρωμής με κάρτα όπου η συναλλαγή διακανονίζεται περισσότερες από 48 ώρες μετά την έγκριση/πραγματοποίηση της συναλλαγής·
- (6) ως «εμπορική κάρτα» νοείται οποιαδήποτε κάρτα πληρωμών που εκδίδεται σε επιχειρήσεις ή φορείς του δημόσιου τομέα που έχει περιορισμένη χρήση για επαγγελματικά έξοδα υπαλλήλων ή δημοσίων υπαλλήλων ή κάρτα που έχει εκδοθεί σε αυτοαπασχολούμενα φυσικά πρόσωπα που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα περιορισμένης χρήσης για επαγγελματικά έξοδα των εν λόγω αυτοαπασχολούμενων φυσικών προσώπων ή των υπαλλήλων τους·
- (7) ως «πράξη πληρωμών με κάρτα» νοείται μια υπηρεσία που χρησιμοποιείται για την ολοκλήρωση μιας συναλλαγής πληρωμής μέσω οποιασδήποτε συσκευής κάρτας, τηλεπικοινωνιακής, ψηφιακής ή πληροφορικής συσκευής ή λογισμικού αν αυτό οδηγεί σε συναλλαγή με κάρτα πληρωμών. Οι πράξεις πληρωμών με κάρτα αποκλείουν συναλλαγές που βασίζονται σε άλλα είδη υπηρεσιών πληρωμών·
- (8) ως «διασυνοριακή πράξη πληρωμής» νοείται μια συναλλαγή με κάρτα πληρωμών ή μια πράξη πληρωμών με κάρτα που κινείται από έναν πληρωτή ή δικαιούχο όπου τόσο ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή όσο και ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου πληρωμής βρίσκονται σε διαφορετικά κράτη μέλη ή όπου η κάρτα πληρωμών έχει εκδοθεί από έναν πάροχο υπηρεσιών πληρωμών έκδοσης που βρίσκεται σε διαφορετικό κράτος μέλος από αυτό του σημείου πώλησης·
- (9) ως «διατραπεζική προμήθεια» νοείται η προμήθεια που καταβάλλεται για κάθε πράξη άμεσης ή έμμεσης χρέωσης (δηλ. μέσω τρίτου μέρους) μεταξύ των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή και του δικαιούχου που πραγματοποιούν συναλλαγή με κάρτα πληρωμών ή πράξη πληρωμών με κάρτα·
- (10) ως «επιβάρυνση εμπόρου για την παρεχόμενη υπηρεσία» νοείται μια προμήθεια που καταβάλλεται από τον δικαιούχο πληρωμής στον αποδέκτη για κάθε συναλλαγή που περιλαμβάνει τη διατραπεζική προμήθεια, το σύστημα πληρωμών και την προμήθεια επεξεργασίας και το περιθώριο του αποδέκτη·
- (11) ως «δικαιούχος πληρωμής» νοείται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είναι ο τελικός αποδέκτης των χρηματικών ποσών τα οποία αποτελούν αντικείμενο της πράξης πληρωμής·
- (12) ως «πληρωτής» νοείται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο διατηρεί λογαριασμό πληρωμών και επιτρέπει μια εντολή πληρωμής από αυτόν το λογαριασμό ή, εάν δεν υπάρχει λογαριασμός πληρωμών, το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που δίνει εντολή πληρωμής·
- (13) ως «σύστημα πληρωμών με κάρτα» νοείται ένα ενιαίο σύνολο κανόνων, πρακτικών, προτύπων και/ή κατευθυντήριων γραμμών εφαρμογής για την εκτέλεση πράξεων πληρωμών σε ολόκληρη την Ένωση και εντός των κρατών μελών, το οποίο διαχωρίζεται από οποιαδήποτε υποδομή ή σύστημα πληρωμών που υποστηρίζει τη λειτουργία του·
- (14) ως «τετραμερές σύστημα καρτών πληρωμών» νοείται ένα σύστημα καρτών πληρωμών στο οποίο οι πληρωμές πραγματοποιούνται από το λογαριασμό πληρωμών ενός κατόχου κάρτας στο λογαριασμό πληρωμών ενός δικαιούχου πληρωμής μέσω της διαμεσολάβησης του συστήματος, ενός παρόχου υπηρεσιών πληρωμών έκδοσης κάρτας πληρωμών (από την πλευρά του κατόχου κάρτας) και ενός παρόχου υπηρεσιών πληρωμών απόκτησης (από την πλευρά του δικαιούχου πληρωμής), και οι πράξεις πληρωμών με κάρτα βάσει της ίδιας δομής·

- (15) ως «τριμερές σύστημα καρτών πληρωμών» νοείται ένα σύστημα καρτών πληρωμών στο οποίο πραγματοποιούνται πληρωμές από ένα λογαριασμό πληρωμών που διατηρείται από το σύστημα εκ μέρους του κατόχου κάρτας σε λογαριασμό πληρωμών που διατηρείται από το σύστημα εκ μέρους του δικαιούχου πληρωμής, και οι πράξεις πληρωμών με κάρτα βάσει της ίδιας δομής. Όταν ένα τριμερές σύστημα καρτών πληρωμών αδειοδοτεί άλλους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών για την έκδοση και/ή την απόκτηση καρτών πληρωμών, θεωρείται τετραμερές σύστημα καρτών πληρωμών·
- (16) ως «μέσο πληρωμών» νοείται κάθε εξατομικευμένος μηχανισμός ή/και σειρά διαδικασιών που έχει συμφωνηθεί μεταξύ του χρήστη υπηρεσιών πληρωμών και του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών και τα οποία χρησιμοποιεί ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών προκειμένου να κινήσει εντολή πληρωμής·
- (17) ως «μέσο πράξεων πληρωμών με κάρτα» νοείται οποιοδήποτε μέσο πληρωμών, συμπεριλαμβανομένης της κάρτας, κινητού τηλεφώνου, ηλεκτρονικού υπολογιστή ή άλλης τεχνολογικής συσκευής που περιλαμβάνει την κατάλληλη εφαρμογή, η οποία χρησιμοποιείται από τον πληρωτή για να κινήσει εντολή πληρωμής η οποία δεν αποτελεί μεταφορά πίστωσης ή άμεση χρέωση σύμφωνα με το άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 260/2012·
- (18) ως «εφαρμογή πληρωμής» νοείται ένα λογισμικό ηλεκτρονικού υπολογιστή ή αντίστοιχο, το οποίο χρησιμοποιείται σε μια συσκευή επιτρέποντας τη δρομολόγηση συναλλαγών και επιτρέποντας στον πληρωτή να εκδίδει εντολές πληρωμών·
- (19) ως «εντολή πληρωμής» νοείται κάθε οδηγία εκ μέρους ενός πληρωτή προς τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών που τον εξυπηρετεί, με την οποία του ζητεί να εκτελέσει μια πράξη πληρωμής·
- (20) ως «συναλλαγή με κάρτα πληρωμών» νοείται μια συναλλαγή πληρωμών που πραγματοποιείται με κάρτα πληρωμών ή με τη χρήση υποδομής συναλλαγών με κάρτες πληρωμών και βασίζεται στους επιχειρησιακούς κανόνες μιας συναλλαγής με κάρτα πληρωμών·
- (21) ως «πάροχος υπηρεσιών πληρωμών» νοείται φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει εξουσιοδοτηθεί να παρέχει τις υπηρεσίες πληρωμών που αναφέρονται στο παράρτημα της οδηγίας 2007/64/ΕΚ. Ένας πάροχος υπηρεσιών πληρωμών μπορεί να είναι εκδότης ή αποδέκτης, ή και τα δύο·
- (22) ως «χρήστης υπηρεσιών πληρωμών» νοείται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που κάνει χρήση μιας υπηρεσίας πληρωμών υπό την ιδιότητα του πληρωτή ή του δικαιούχου ή και υπό τις δύο ιδιότητες·
- (23) ως «πράξη πληρωμής» νοείται μια πράξη μεταφοράς χρηματικών ποσών, που δρομολογείται από τον πληρωτή ή εκ μέρους του ή από τον δικαιούχο πληρωμής, ανεξάρτητα από οποιαδήποτε υποκείμενη υποχρέωση μεταξύ του πληρωτή και του δικαιούχου·
- (24) ως «επεξεργασία» νοείται η εκτέλεση υπηρεσιών επεξεργασίας συναλλαγών πληρωμών σε σχέση με τις ενέργειες που απαιτούνται για τη διαχείριση μιας εντολής πληρωμής μεταξύ του αποδέκτη και του εκδότη·
- (25) ως «φορέας επεξεργασίας» νοείται οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που παρέχει υπηρεσίες επεξεργασίας συναλλαγών πληρωμών·

Κεφάλαιο Π

ΔΙΑΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ

Άρθρο 3

Διατραπεζικές προμήθειες για διασυνοριακές συναλλαγές με καταναλωτικές χρεωστικές και πιστωτικές κάρτες

1. Με ισχύ δύο μήνες μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού, οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών δεν πρέπει να προσφέρουν ή να ζητήσουν για τις διασυνοριακές συναλλαγές με χρεωστικές κάρτες διατραπεζική προμήθεια ανά συναλλαγή ή άλλη συμφωνημένη αμοιβή με ισοδύναμο αντικείμενο ή αποτέλεσμα που υπερβαίνει το 0,2 % της αξίας της συναλλαγής.
2. Με ισχύ δύο μήνες μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού, οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών δεν πρέπει να προσφέρουν ή να ζητήσουν για τις διασυνοριακές συναλλαγές με χρεωστικές κάρτες διατραπεζική προμήθεια ανά συναλλαγή ή άλλη συμφωνημένη αμοιβή με ισοδύναμο αντικείμενο ή αποτέλεσμα που υπερβαίνει το 0,3 % της αξίας της συναλλαγής.

Άρθρο 4

Διατραπεζικές προμήθειες για όλες τις συναλλαγές με καταναλωτικές χρεωστικές και πιστωτικές κάρτες

1. Με ισχύ δύο έτη μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού, οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών δεν πρέπει να προσφέρουν ή να ζητήσουν διατραπεζική προμήθεια ανά συναλλαγή ή άλλη συμφωνημένη αμοιβή με ισοδύναμο αντικείμενο ή αποτέλεσμα που υπερβαίνει το 0,2 % της αξίας της συναλλαγής για οποιαδήποτε συναλλαγή με τη χρήση χρεωστικής κάρτας.
2. Με ισχύ δύο έτη μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού, οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών δεν πρέπει να προσφέρουν ή να ζητήσουν διατραπεζική προμήθεια ανά συναλλαγή ή άλλη συμφωνημένη αμοιβή με ισοδύναμο αντικείμενο ή αποτέλεσμα που υπερβαίνει το 0,3 % της αξίας της συναλλαγής για οποιαδήποτε συναλλαγή με τη χρήση πιστωτικής κάρτας.

Άρθρο 5

Απαγόρευση καταστρατήγησης

Για τους σκοπούς της εφαρμογής των ανώτατων ορίων που αναφέρονται στο άρθρο 3 και στο άρθρο 4, οποιαδήποτε καθαρή αποζημίωση λάβει εκδότες τράπεζα από σύστημα καρτών πληρωμών σε σχέση με συναλλαγές πληρωμών ή σχετικές δραστηριότητες, θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως μέρος της διατραπεζικής προμήθειας.

Κεφάλαιο III

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

Άρθρο 6 *Αδειοδότηση*

1. Απαγορεύεται οποιοσδήποτε εδαφικός περιορισμός εντός της Ένωσης ή κανόνες με ισοδύναμο αποτέλεσμα σε συμφωνίες αδειοδότησης για την έκδοση καρτών πληρωμών ή συναλλαγές με κάρτες πληρωμών.
2. Απαγορεύεται οποιοσδήποτε εδαφικός περιορισμός εντός της Ένωσης ή οι κανόνες με ισοδύναμο αποτέλεσμα σε κανόνες τετραμερών συστημάτων καρτών πληρωμών.
3. Απαγορεύεται οποιαδήποτε απαίτηση ή υποχρέωση για τη λήψη ειδικής άδειας ανά χώρα ή αδειοδότησης για τη λειτουργία σε διασυνοριακή βάση ή κανόνες με ισοδύναμο αποτέλεσμα σε συμφωνίες αδειοδότησης για την έκδοση καρτών πληρωμών ή συναλλαγές με κάρτες πληρωμών, απαγορεύεται.
4. Οποιαδήποτε απαίτηση ή υποχρέωση για τη λήψη ειδικής άδειας ανά χώρα ή αδειοδότησης για τη λειτουργία σε διασυνοριακή βάση ή κανόνες με ισοδύναμο αποτέλεσμα σε κανόνες τετραμερών συστημάτων καρτών πληρωμών.

Άρθρο 7 *Διαχωρισμός του συστήματος πληρωμών με κάρτα και φορέων επεξεργασίας*

1. Τα συστήματα πληρωμών με κάρτα και οι φορείς επεξεργασίας πρέπει να είναι ανεξάρτητοι από άποψη νομικής μορφής, οργάνωσης και λήψης αποφάσεων. Δεν πρέπει να εισάγουν διακρίσεις με κανέναν τρόπο μεταξύ των θυγατρικών ή των μετόχων τους, αφενός, και αφετέρου μεταξύ χρηστών των εν λόγω συστημάτων και άλλων συμβατικών εταίρων και κυρίως δεν θα πρέπει να θέτουν όρους στην παροχή οποιασδήποτε υπηρεσίας σε σχέση με την αποδοχή από το συμβατικό μέρος οποιασδήποτε υπηρεσίας προσφέρουν.
2. Τα συστήματα πληρωμών με κάρτα θα προβλέπουν τη δυνατότητα η αδειοδότηση και η εκκαθάριση μηνυμάτων ενιαίων συναλλαγών με κάρτα να διαχωρίζονται και να τίθενται υπό επεξεργασία από διαφορετικούς φορείς επεξεργασίας.
3. Απαγορεύεται οποιαδήποτε εδαφική διάκριση στους κανόνες επεξεργασίας που λειτουργούν από συστήματα πληρωμών με κάρτα.
4. Φορείς επεξεργασίας εντός της Ένωσης διασφαλίζουν ότι το σύστημά τους είναι τεχνικά διαλειτουργικό με άλλα συστήματα ή φορείς επεξεργασίας εντός της Ένωσης, μέσω της χρήσης προτύπων που έχουν αναπτυχθεί από διεθνείς ή ευρωπαϊκούς φορείς τυποποίησης. Επιπλέον, οι φορείς επεξεργασίας δεν πρέπει να εγκρίνουν ή να εφαρμόζουν επιχειρηματικούς κανόνες που περιορίζουν τη διαλειτουργικότητα με άλλους φορείς επεξεργασίας εντός της Ένωσης.

Άρθρο 8 *Κάρτες πληρωμών με περισσότερα του ενός εμπορικά σήματα και επιλογή εφαρμογής*

1. Απαγορεύονται οποιοιδήποτε κανόνες συστημάτων και κανόνες σε συμφωνίες αδειοδότησης που εμποδίζουν ή αποτρέπουν έναν εκδότη από το να δεχτεί κάρτες

πληρωμών με περισσότερα των δύο εμπορικά σήματα μέσω πληρωμών, σε συσκευή κάρτας, τηλεπικοινωνιακή, ψηφιακή ή πληροφορική συσκευή.

2. Οποιαδήποτε διαφορετική μεταχείριση των εκδοτών ή αποδεκτών σε κανόνες συστημάτων και κανόνες σε συμφωνίες αδειοδότησης που αφορούν την αποδοχή καρτών πληρωμών με περισσότερα του ενός εμπορικά σήματα σε συσκευή κάρτας, τηλεπικοινωνιακή, ψηφιακή ή πληροφορική συσκευή, θα πρέπει να δικαιολογείται αντικειμενικά και να μην εισάγει διακρίσεις.
3. Τα συστήματα πληρωμών καρτών δεν επιβάλλουν τις απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων, υποχρεώσεις καταβολής τελών ή άλλες υποχρεώσεις με το ίδιο αντικείμενο ή σκοπό στους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών έκδοσης ή αποδοχής για συναλλαγές που πραγματοποιούνται με οποιαδήποτε συσκευή στην οποία βρίσκεται το εμπορικό τους σήμα σε σχέση με συναλλαγές για τις οποίες το σύστημά τους δεν χρησιμοποιείται.
4. Οι αρχές δρομολόγησης που αποσκοπούν στην καθοδήγηση συναλλαγών μέσω ειδικού διαύλου ή διαδικασίας και άλλες τεχνικές προδιαγραφές και προδιαγραφές ασφαλείας και απαιτήσεις όσον αφορά το χειρισμό ενός ή περισσότερων εμπορικών σημάτων καρτών συναλλαγών σε συσκευή κάρτας, τηλεπικοινωνιακή, ψηφιακή ή πληροφορική συσκευή δεν θα εισάγει διακρίσεις και θα εφαρμόζεται χωρίς διακρίσεις.
5. Στις περιπτώσεις όπου η συσκευή πληρωμών παρέχει την επιλογή μεταξύ διαφορετικών εμπορικών σημάτων μέσω πληρωμών, το εμπορικό σήμα που εφαρμόζεται στην εκάστοτε συναλλαγή πληρωμών θα καθορίζεται από τον πληρωτή στο σημείο πώλησης.
6. Τα συστήματα καρτών πληρωμής, οι εκδότες, οι αγοραστές και οι πάροχοι υποδομών χειρισμού καρτών πληρωμών δεν εισάγουν αυτόματους μηχανισμούς, λογισμικό ή συσκευές στο μέσο πληρωμών ή στον εξοπλισμό που χρησιμοποιείται στο σημείο πώλησης που περιορίζει την επιλογή της εφαρμογής από τον πληρωτή κατά τη χρήση ενός μέσου πληρωμής για τη χρήση καρτών πληρωμών με περισσότερα του ενός εμπορικά σήματα.

Άρθρο 9 *Μη μίξη*

1. Οι αποδέκτες πρέπει να προσφέρουν και να χρεώνουν τους δικαιούχους μεμονωμένα οριζόμενες χρεώσεις εμπορικών υπηρεσιών για τις διάφορες κατηγορίες και τα διαφορετικά εμπορικά σήματα των καρτών πληρωμής, εκτός εάν οι έμποροι ζητήσουν γραπτώς από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών να χρεώνουν μικτές χρεώσεις εμπορικών υπηρεσιών.
2. Οι συμφωνίες μεταξύ των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών και τους δικαιούχους πληρωμών πρέπει να περιλαμβάνουν ατομικά συγκεκριμένες πληροφορίες σχετικά με το ύψος των διατραπεζικών προμηθειών των χρεώσεων εμπορικών υπηρεσιών και των προμηθειών του συστήματος που εφαρμόζεται όσον αφορά κάθε κατηγορία και εμπορικό σήμα των καρτών πληρωμών.

Άρθρο 10

Κανόνες υποχρεωτικής αποδοχής όλων των καρτών

1. Τα συστήματα πληρωμών και οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών δεν πρέπει να εφαρμόσουν κανέναν κανόνα ο οποίος θα υποχρεώνει τους πληρωτές να αποδέχονται κάρτες και άλλα μέσα πληρωμών που εκδίδονται από έναν εκδότη πάροχο υπηρεσιών πληρωμών στο πλαίσιο ενός συστήματος μέσων πληρωμών, να αποδέχονται επίσης άλλα μέσα πληρωμών του ίδιου εμπορικού σήματος και/ή κατηγορίας που εκδίδονται από άλλους εκδότες παρόχους υπηρεσιών πληρωμών στο πλαίσιο του ίδιου συστήματος, με εξαίρεση την περίπτωση που υπόκεινται στην ίδια ρυθμισμένη διαπραπείζικη προμήθεια.
2. Ο περιορισμός του κανόνα υποχρεωτικής αποδοχής όλων των καρτών που αναφέρεται στην παράγραφο 1 δεν θίγει τη δυνατότητα για τα συστήματα πληρωμών και τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών να προβλέπουν ότι ορισμένες κάρτες δεν μπορούν να απορριφθούν βάσει της ταυτότητας του εκδότη παρόχου υπηρεσιών πληρωμών ή του κατόχου της κάρτας.
3. Οι έμποροι που αποφασίζουν να μην αποδεχτούν όλες τις κάρτες ή άλλα μέσα πληρωμών ενός συστήματος καρτών πληρωμών ενημερώνουν τους καταναλωτές με σαφή και κατηγορηματικό τρόπο την ίδια στιγμή που ενημερώνουν τον καταναλωτή σχετικά με την αποδοχή άλλων καρτών και μέσων πληρωμών του συστήματος. Οι πληροφορίες αυτές πρέπει να αναγράφονται ευκρινώς στην είσοδο του καταστήματος, στο ταμείο ή στον δικτυακό τόπο ή άλλο ισχύον ηλεκτρονικό ή κινητό μέσο και θα παρέχονται στον πληρωτή σε εύθετο χρόνο πριν προχωρήσει σε συμφωνία αγοράς με τον δικαιούχο πληρωμής.
4. Οι εκδότες πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών διασφαλίζουν ότι τα μέσα πληρωμών τους είναι αναγνωρίσιμα εκ πρώτης όψεως και ότι μπορούν να ταυτοποιηθούν ηλεκτρονικά, επιτρέποντας στους δικαιούχους πληρωμής να προσδιορίσουν με βεβαιότητα ποια εμπορικά σήματα και κατηγορίες προπληρωμένων, χρεωστικών, πιστωτικών ή εμπορικών καρτών και ποιες πράξεις πληρωμών με κάρτες επιλέγονται από τον πληρωτή.

Άρθρο 11

Κανόνες καθοδήγησης

1. Απαγορεύεται κάθε κανόνας στις συμφωνίες αδειοδότησης, τους κανόνες του συστήματος που εφαρμόζεται από τα συστήματα πληρωμών με κάρτα και στις συμφωνίες που έχουν συναφθεί μεταξύ παρόχων υπηρεσιών πληρωμών αποδοχής και δικαιούχων πληρωμής τα οποία αποτρέπουν τους δικαιούχους να καθοδηγήσουν τους καταναλωτές όσον αφορά τη χρήση οποιουδήποτε μέσου πληρωμής που προτιμάει ο δικαιούχος. Η απαγόρευση καλύπτει επίσης οποιονδήποτε κανόνα που απαγορεύει στους δικαιούχους πληρωμής να αντιμετωπίζουν τις συσκευές πληρωμών ενός συγκεκριμένου συστήματος περισσότερο ή λιγότερο ευνοϊκά από άλλες.
2. Απαγορεύεται κάθε κανόνας στις συμφωνίες αδειοδότησης, στους κανόνες του συστήματος που εφαρμόζονται από τα συστήματα πληρωμών με κάρτα και στις συμφωνίες που έχουν συναφθεί μεταξύ παρόχων υπηρεσιών πληρωμών αποδοχής και δικαιούχων πληρωμής που αποτρέπουν τους δικαιούχους να ενημερώσουν τους καταναλωτές όσον αφορά τις διαπραπείζικες προμήθειες και τις χρεώσεις των εμπορικών υπηρεσιών.

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 εφαρμόζονται με την επιφύλαξη των κανόνων για τις χρεώσεις, τις μειώσεις ή άλλη καθοδήγηση που ορίζονται στο άρθρο 55 της πρότασης COM (2013)547 και στο άρθρο 19 της οδηγίας 2011/83/ΕΕ²².

Άρθρο 12

Ενημέρωση του δικαιούχου πληρωμής σχετικά με μεμονωμένες πράξεις πληρωμών

1. Μετά την εκτέλεση μεμονωμένης πράξης πληρωμής, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου παρέχει στον δικαιούχο πληρωμής τις ακόλουθες πληροφορίες:
- α) τα στοιχεία που επιτρέπουν στον δικαιούχο πληρωμής να ταυτοποιήσει την πράξη πληρωμής·
 - β) το ποσό της πράξης πληρωμής στο νόμισμα στο οποίο πιστώνεται ο λογαριασμός πληρωμών του δικαιούχου πληρωμής·
 - γ) το ποσό τυχόν επιβαρύνσεων για την πράξη πληρωμής, αναγράφοντας χωριστά το ποσό της διατραπεζικής προμήθειας.

Με την εκ των προτέρων ρητή συγκατάθεση του δικαιούχου πληρωμής οι πληροφορίες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μπορούν να συγκεντρώνονται ανά εμπορικό σήμα, εφαρμογή, κατηγορίες μέσου πληρωμής και ποσοστά των διατραπεζικών προμηθειών που εφαρμόζονται στη συναλλαγή.

2. Οι συμβάσεις μεταξύ των αποδεκτών και των δικαιούχων πληρωμής μπορεί να περιλαμβάνουν πρόβλεψη ότι οι πληροφορίες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 παρέχονται ή καθίστανται διαθέσιμες σε τακτά χρονικά διαστήματα, τουλάχιστον μία φορά το μήνα, και με τρόπο που έχει συμφωνηθεί και επιτρέπει στους δικαιούχους πληρωμών να αποθηκεύουν και να αναπαράγουν αυτούσιες τις πληροφορίες.

Κεφάλαιο IV

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 13

Αρμόδιες αρχές

1. Τα κράτη μέλη ορίζουν τις αρμόδιες αρχές που είναι επιφορτισμένες με τη διασφάλιση της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού και στις οποίες έχουν εκχωρηθεί εξουσίες διερεύνησης και επιβολής.
2. Τα κράτη μέλη μπορούν να ορίζουν υφιστάμενους φορείς ως αρμόδιες αρχές.
3. Τα κράτη μέλη μπορούν να ορίζουν διαφορετικές αρμόδιες αρχές.
4. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή για τις εν λόγω αρμόδιες αρχές δύο μήνες μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού. Ενημερώνουν χωρίς καθυστέρηση την Επιτροπή σχετικά με κάθε μεταγενέστερη μεταβολή που αφορά τις εν λόγω αρμόδιες αρχές.

²² Οδηγία 2011/83/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2011 σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών...

5. Οι αρμόδιες αρχές που έχουν οριστεί και αναφέρονται στην παράγραφο 1 πρέπει να διαθέτουν επαρκείς πόρους για την εκτέλεση των καθηκόντων τους.
6. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις αρμόδιες αρχές να παρακολουθούν αποτελεσματικά τη συμμόρφωση με τον παρόντα κανονισμό και να λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για τη διασφάλιση της εν λόγω συμμόρφωσης.
7. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι ονομασίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 υπόκεινται στο δικαίωμα προσφυγής.

Άρθρο 14 *Κυρώσεις*

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τους κανόνες σχετικά με τις κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παράβασης του παρόντος κανονισμού και λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίζουν την επιβολή τους. Οι κυρώσεις αυτές πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.
2. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τις εν λόγω διατάξεις έως 2 μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού και την ενημερώνουν χωρίς καθυστέρηση σχετικά με κάθε μεταγενέστερη τροποποίηση τους.

Άρθρο 15 *Επίλυση διαφορών, εξωδικαστικές διαδικασίες υποβολής καταγγελιών και προσφυγών*

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν κατάλληλες και αποτελεσματικές εξωδικαστικές διαδικασίες υποβολής ενστάσεων και προσφυγών για την επίλυση των διαφορών που προκύπτουν στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού μεταξύ των δικαιούχων πληρωμών και των οικείων παρόχων υπηρεσιών πληρωμών. Για τους σκοπούς αυτούς, τα κράτη μέλη ορίζουν υφιστάμενους φορείς, όπου κρίνεται σκόπιμο, ή συνιστούν νέους.
2. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή για τους εν λόγω φορείς δύο μήνες μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού. Ενημερώνουν χωρίς καθυστέρηση την Επιτροπή σχετικά με κάθε μεταγενέστερη μεταβολή που αφορά τους εν λόγω φορείς.

Άρθρο 16 *Ρήτρα επανεξέτασης*

Το αργότερο μετά την παρέλευση τετραετίας από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή υποβάλλει σχετική έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Η έκθεση της Επιτροπής θα πρέπει να εξετάσει ειδικότερα την καταλληλότητα των επιπέδων των διατραπεζικών προμηθειών και των μηχανισμών καθοδήγησης, όπως χρεώσεις, λαμβάνοντας υπόψη τη χρήση και το κόστος των διαφόρων μέσων πληρωμών και το επίπεδο της εισόδου νέων παραγόντων και νέας τεχνολογίας στην αγορά.

Άρθρο 17 *Έναρξη ισχύος*

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος